

ი ვ ლ ი ს ი
№ 13-14

ს ი მ ნ ე უ რ ი

პ ი ო ნ ე რ ი

№ 13-14

ივლისი
1931
წელიწადი მე-6
ჩადაქციის მისამართი:
აღმასკომის, 7.
სახელგამი,
საგეგუმ საქსია

პიონერების და მოსწავლეთა საზოგადოებრივ-
ლიტერატურული ჟურნალი.

საქართველოს ბ. კ. ო. ცენტრალური ბიუროს და
განათლების სახალხო კომისარიატის სოციალური
აღზრდის მთავარმართველობის შურნალი—გაგვ-
თათვის.

შ ი ნ ა ა რ ს ი

- გადამწყვეტი გამარჯვებანი.
- 518 და ჩვენი ამოცანები.
- გარდამავალი დროშა—დ. შამათაფა.
- იუ-იუ—სეზმან ერთაწმინდელი.
- ორი სოციალისტური რესპუბლიკის კულტურული კავშირე.
- რა მიამბო ტაგიმორიმ.
- პიონერები წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციასთან ბრძო-
ლაში—გია.
- ბრძოლა ახალი ყოფა-ცხოვრებისათვის—კ. შ.
- მებრძოლი გოგონა—დ. შ.
- ფაშისტურ ქუჩაზე—ადორ გაბორი.
- მე ისინი ვმვი ბრძოლისათვის—ადა რაიტ.
- როგორ ვწეროთ—ირანი.

ტექნიკური მიზეზების გამო ჟურნალის ამ ნომერს
დააბვიანდა

გალამყვები გამარჯვებანი

(საქ. კომპარტიის ცეკას ივნი-სის პლენუმი)

ა.-წ. 11-15 ივნისამდე საბჭოთა კავშირის დედა-ქალაქში მოსკოვში მიმდინარეობდა საკავშირო კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი.

საქ. კომპარტიის ცეკას პლენუმის დღის წესრიგში იდგა სამი უდიდესი საკითხი, რომლისგანაც დამოკიდებულია ჩვენი წარმატებითი წინსვლა.

ეს საკითხები იყო:

- 1) ტრანსპორტის რეკონსტრუქცია,
- 2) ბოლშევიკური თესვის წინასწარი შედეგები და მოსავლეს აკრეფის კამპანიის ამოცანები,
- 3) ქალაქის კომუნალური მეურნეობის განვითარების შესახებ.

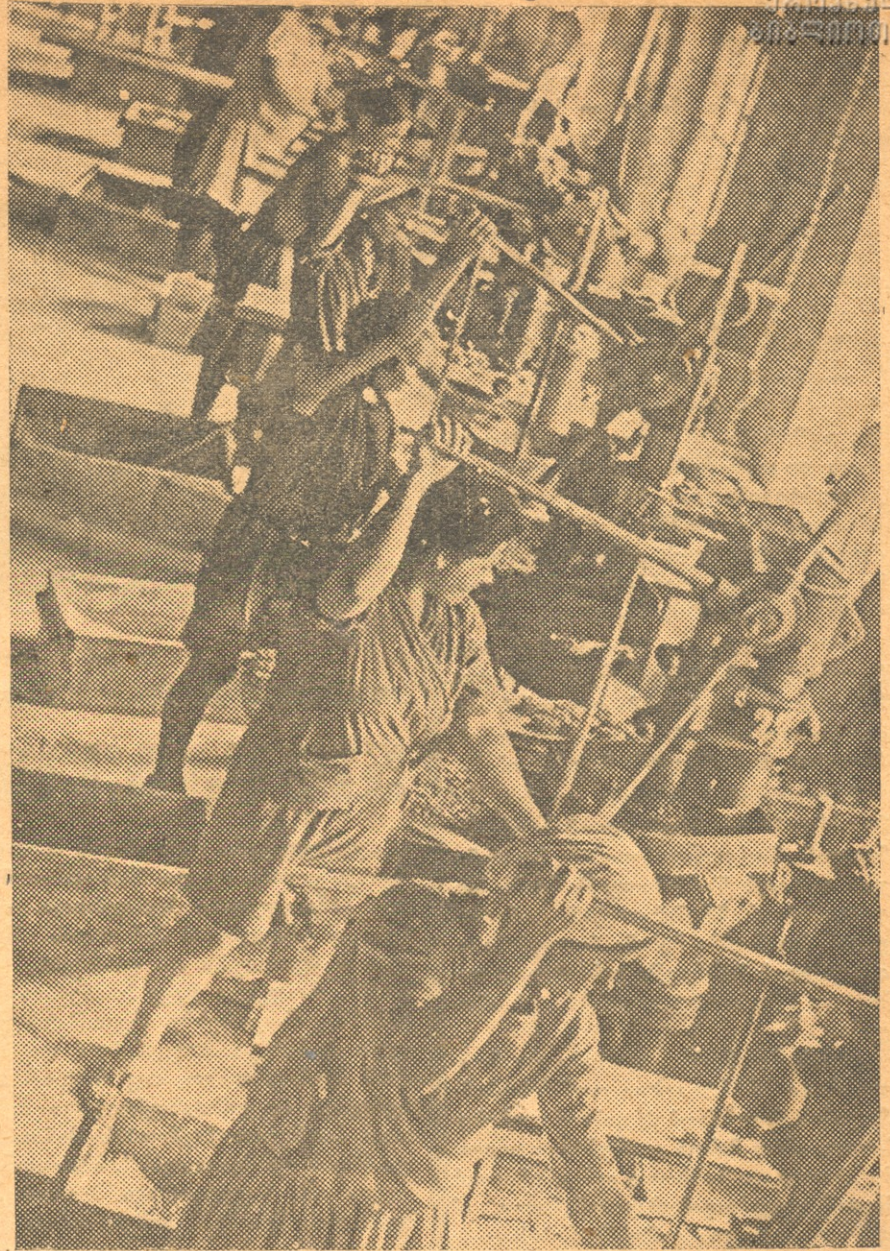
ეს საკითხები საგრძნობლად სწყვეტენ მიმდინარე ეტაპზე ჩვენი ქვეყნის სოციალისტური მშენებლობის პროგრამის შესრულებას.

მიუხედავად ტრანსპორტის დარგში დიდი წარმატებითი გაუმჯობესებისა, როგორც მაგალითად, ტვირთის გადაზიდვის და მგზავრების გადაყვანის საქმის ორმაგად გაზრდის მხრივ, 1930 წელთან შედარებით. მიუხედავად 12 ათასი კილომეტრი ახალ რკინის გზის გაყვანის და გამწვევი ძალის 30 პროც. გაზრდისა, 1913 წელთან შედარებით, — ტრანსპორტი მთელი ჩვენი მეურნეობის რეკონსტრუქციის პერიოდში, მაინც ვიწრო ადგილს წარმოადგენს, რომელსაც საგრძნობლად შეუძლია ჩვენი წინსვლის შეჩერება.

ც.კ. პლენუმმა დაისახა რკინის გზების ელექტროფიკაციის უდიდესი პროგრამა, რომელმაც მოკლე ხნის განმავლობაში ჩვენ უნდა დაგვაყენოს ტექნიკურად უფრო მაღალ საფეხურზე, ვიდრე მსხვილი კაპიტალისტური ქვეყნები ამ დარგში.

1932-33 წელს უნდა ჩატარდეს 3.540 კილომეტრი რკინის გზის ელექტროფიკაცია. რომ ნათლად წარმოვიდგინოთ ამ სამუშაოს განხორციელების მნიშვნელობა, საჭიროა უკვე იცოდეს, რომ ჩრდ. ამერიკის შეერთებულ შტატებში 1931 წლის 1-ლი იანვრისათვის ელექტროფიკაციაქმნილი იყო 3.833 კილმ., გერმანია 1.550 კლმ. და ინგლისში 927 კლმ. ეს სულ კაპიტალიზმის მთელი არსებობის ეპოქაში.

საჭიროა აგრეთვე ჩვენი მრეწველობის წარმართვა იმგვარად, რომ მან ხელი შეუწყოს ტრანსპორტის რეკონსტრუქციას, უზოუნველყოფს ტრანსპორტი ელექტრო-ენერგიით, რისთვისაც უნდა ჩატარდეს აგრეთვე მრავალი ტექნიკური გაუმჯობესება.

საიზოლიატორო ქარხანა „პროლეტარმა“ შეასრულა სამფინგეგმა

საქ. კომპარტიის ც.კ. პლენუმის მიერ დასასული.

აღსანიშნავია ისიც, რომ აღმოსავლეთში მეორე მთავარი ინდუსტრიალური ბაზის ურალო“ კუზბასის შექმნასთან დაკავშირებით აუცილებელი ხდება ახალი რკინის გზის მშენებლობა, რომლის ტრანსპორტი უნდა იქნეს ამ უდიდესი სამეურნეო და პოლიტიკური ამოცანის სიმაღლეზე.

პლენუმის მიერ გადაწყვეტილი მეორე მთავარი საკითხია ბოლშევიკური გაზაფხულის შედეგები, რომელმაც დიდი წარმატებები მოგვცა და წინ წასწია ჩვენი ქვეყანა სოფლის მეურნეობის კოლექტივიზაციის დარგში.

პლენუმმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ც.კ. დეკემბრის პლენუმის დადგენი-

ლებანი საგრძნობლად შესრულებულია, 1931 წელში სოციალისტურმა ელემენტებმა სოფლად შესძლეს აბსოლიუტურად გადაამეტება ინდივიდუალურ სექტორზე ისე, რომ კოლმეურნე გლეხობა გადაიქცეს მიწათმოქმედების ცენტრალურ ფიგურად და ჩვენი მხარე კი გახდეს ყველაზე უფრო მსხვილ სასოფლო-სამეურნეო მხარედ.

კომმეურნეობანი, როგორც ეს ხიანს პლენუმის შეჯამებული ციფრებიდან, დღეს წარმოადგენენ არა მარტო მარცვლეულობის ძირითად მწარმოებლებს, არამედ სასოფლო-სამეურნეო ნედლეულისაც.

ამას გარდა ჩვენ გვაქვს საბჭოთა მამულების სათესი ფართობების ზრდა. შარშანდელი 3,2 მილიონი ჰე-

ქტარის ნაცვლად წელს გაზაფხულზე უკვე 7,8 მილ. გვქონდა, რაც მოწმობს, რომ ეს 1931 წლის გაზაფხული ბოლშევიკური ტემპებით ჩატარდა.

მაგრამ საგაზაფხულო თესვის მიღწევები და შარშანდელი სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის გაკვეთილები გვაფრთხილებს, რომ მეტი მომზადებით შევხვდეთ მოსავლის აკრეფას.

სათესი ფართობების არაჩვეულებრივი ზრდა მოითხოვს განსაკუთრებულ ღონისძიებას მოსავლის აკრეფისათვის, რისთვისაც საჭიროა ახლავე სამზადისს შევუდგეთ.

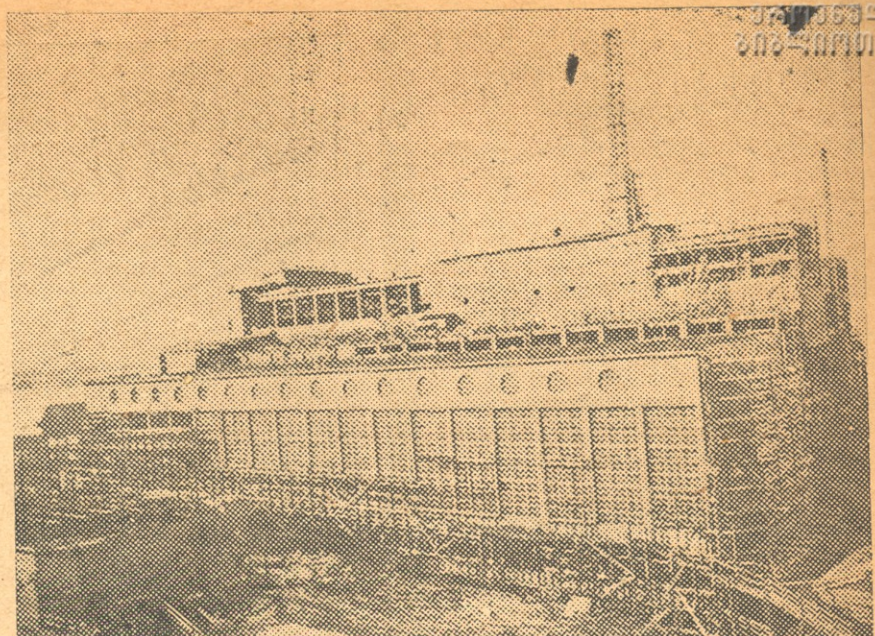
აუცილებლობას წარმოადგენს აგრეთვე მოსავლის აკრეფის კამპანიის დაკავშირება კოლექტივიზაციისთვის დაკავშირება. დავათავეთ რა კოლექტივიზაცია მარცვლეულობის ძირითად რაიონებში, ჩვენ უნდა შევძლოთ 1932 წლის გაზაფხულზე მისი დამთავრება დარჩენილ მარცვლეულობის და ბამბის რაიონებშიაც.

სოციალისტური მეურნეობის არაჩვეულებრივმა ზრდამ და მრეწველობის ახალმა გიგანტებმა დაუყენეს ახალი და უფრო მეტი მოთხოვნილებები ქალაქის კომუნალურ მეურნეობას.

მოსახლეობის ზრდისა და ქალაქის მეურნეობა — მრეწველობის ერთმანეთთან შეუფარდებლობა, მტკიცე უფრად აღვიღს წარმოადგენს ჩვენს სოციალისტურ მშენებლობაში, ამიტომ ცეკას პლენუმმა მისამე მთავარ საკითხად დღის წესრიგში დროულად დასვა და სწორადაც გადასჭრა ეს ამოცანა.

ცეკას პლენუმმა, დაისახა რა მთელი რიგი პრაქტიკული ღონისძიებანი ქალაქის მეურნეობის გასაუმჯობესებლად, ამით მისცა დირექტივა ყველა პარტიულ და საბჭოთა ორგანიზაციას ბოლშევიკურად მოჰკიდონ ხელი ამ ვიწრო ადგილის გამოსწორებას.

ჩვენს იგნისის პლენუმის დადგენილებანი უნდა შეიქმნის თითოეული პარტიულის, კომკავშირის და პიონერისთვის მებრძოლ პროგრამად, ეს დადგენილებები მოკლე ხანში ბოლშევიკური ტემპებით უნდა განხორციელდეს მთელი მშრომელი მასის პრაქტიკული მონაწილეობით.

ქიმ-კომბინატის ახალი ქარხანა

518 და ჩვენი ამოცანები

„უფელგვარი ცდა ახალი სისტემის შესაქმნელად, ძველი შინაარსის მერყევ საძირკველზე შენდებოდა. იგონებდნენ ალდგენითი პერიოდის შესაფერის მეთოდებს და ფორმებს, იმ დროს, როდესაც უკვე პიონერთა ორგანიზაციის კარებზე რეკონსტრუქციული პერიოდი აკაკუნებდა და ამიტომ ჩვენ ვხედავთ, თუ როგორ ამსჯრევდა რეკონსტრუქციული პერიოდი პიონერთა მუშაობის შინაარსს, ფორმებს და მეთოდებს“. ამას აღნიშნავდა ამხ. სევერიანოვა პიონერების მუშაობის შესახებ, კომკავშირის მე-9 ყრილობაზე. ჩვენ ვმუშაობდით ძველებულ ყაიდაზე:—კარებზე კი რეკონსტრუქციის პერიოდი გვიკაკუნებდა. რეკონსტრუქციული პერიოდი —გარდატეხის, მთელი ჩვენი სახალხო მეურნეობის გარდაქმნის პერიოდი.

გაატარო საბჭოთა მეურნეობის რეკონსტრუქცია,—ეს ნიშნავს: „გადააქციო საბჭოთა კავშირი ტენიკურად და ეკონომიურად დამოუკიდებლად, ე. ი. ჩემორჩენილ ქვეყნიდან საბჭოთა კავშირი აქციო მოწინავედ.

წვრილ სამეურნეო გლეხურ ქვეყნიდან საბჭოთა კავშირი აქციო ძლიერ მხარედ—მაღალი განვითარებული მრეწველობით, ძლიერი კოლექტივიზაციაქმნილ სასოფლო მეურნეობით“.

გაატარო ს. ს. რ. კ. რეკონსტრუქცია,—ეს ნიშნავს:—ს. ს. რ. კ. აქციო სოციალისტურ ქვეყნად.

ჩვენი ხანა იწოდება რეკონსტრუქციის ხანად. ჩვენ შევედით სოციალისტის პერიოდში.

ვიხეა დამოკიდებული სოციალისტური საზოგადოებისათვის საძირკველის ჩაყრა?

პარტიაზე, კომკავშირზე, პიონერებზე.

კომკავშირის მე-9 ყრილობაზე თავის სიტყვაში ამის შესახებ ამხ. ვოროშილოვი ლაპარაკობდა:

„ჩვენ უკვე ვაშენებთ საძირკველს ახალი საზოგადოებისათვის და ახლა ჩვენზე, და უფრო მეტად, თქვენზე, კომკავშირელებზე, და იმათზე, ვინც თქვენ ვხედავთ მოგყვებათ,—ჩვენს ნორჩ პიონერებზეა დამოკიდებული, რომ საძირკველზე გაცხოველებით გარძელებს შენება დაიდი სოციალისტური შენობისა“.

პიონერ-ორგანიზაცია არ ჩამორჩენილა. მან თავისი მუშაობით მოიპოვა უფლება სოციალისტზე. ამის შესახებ სამართლიანად ლაპარაკობდა ამხ. სევერიანოვა:

„სკაუტიზმი, ბავშვების ყველა ბურჟუაზიული ორგანიზაციები განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ ბურჟუაზიული სახელმწიფოს კაპიტალიზმის გამაგრებისა და მშრომელთა დამონავებისათვის, პიონერ-ორგანიზაცია უმსხვილესი რგოლთაგანია საბჭოთა ქვეყნის პროლეტარულ ორგანიზაციების საერთო სისტემაში. როგორც წარმოუდგენელია სოციალისტური მშენებლობა მშრომელთა ყველა თაობის და, მათ შორის, ბავშვების მონაწილეობის გარეშე, ისე წარმოუდგენელია ჩვენი ქვეყანა პიონერ ორგანიზაციის გარეშე, რის შესახებ ლაპარაკობენ 5-წლედში, სოციალისტის“.

სამხედრო ვარჯიშობა

ტურ მეურნეობის რიგებში შემავალი 518 გიგანტიური საწარმოები?

ისინი ლაპარაკობენ ჩვენი წინსვლის შესახებ. ისინი ლაპარაკობენ ბოლშევიკური რემპების შესახებ.

ისინი მოითხოვენ კვალიფიციურ მუშებს.

ისინი მოითხოვენ მომზადებულ შემცველობას, გამობრძნედილ გამძლე კადრებს. ბოლშევიკ-პიონერებს ახალი საზოგადოების ნამდვილ მშენებლებს. ჩვენ უნდა ვისწავლოთ იმისათვის, რომ არ ჩამოვრჩეთ.

„ჩვენ არ გვინდა ჩამოვრჩეთ იმიტომ, რომ ჩამორჩენილებს სცემენ; ჩვენ კი არ გვინდა ნაცემთა რიცხვში მოვყვეთ“—ლაპარაკობდა ამხ. სტალინი.

„არა, არ გვინდა! ძველი რუსეთის ისტორია მდგომარეობდა იმაში, რომ მას განუწყვეტლივ სცემდნენ ჩამორჩენილობისათვის, სცემდნენ მონღოლები, ხანები, ან თურქი ბეგები.

სცემდნენ შვედელი ფეოდალები. პოლონელ-ლიტველ პანები.

სცემდნენ ინგლის-საფრანგეთის კაპიტალისტები, იაპონელი ბარონები, სცემდნენ ჩამორჩენილობისათვის, სამხედრო ჩამორჩენილობისათვის, კულტურულ ჩამორჩენილობისათვის.

სამრეწველო ჩამორჩენილობისათვის,

სასოფლო-სამეურნეო ჩამორჩენილობისათვის.

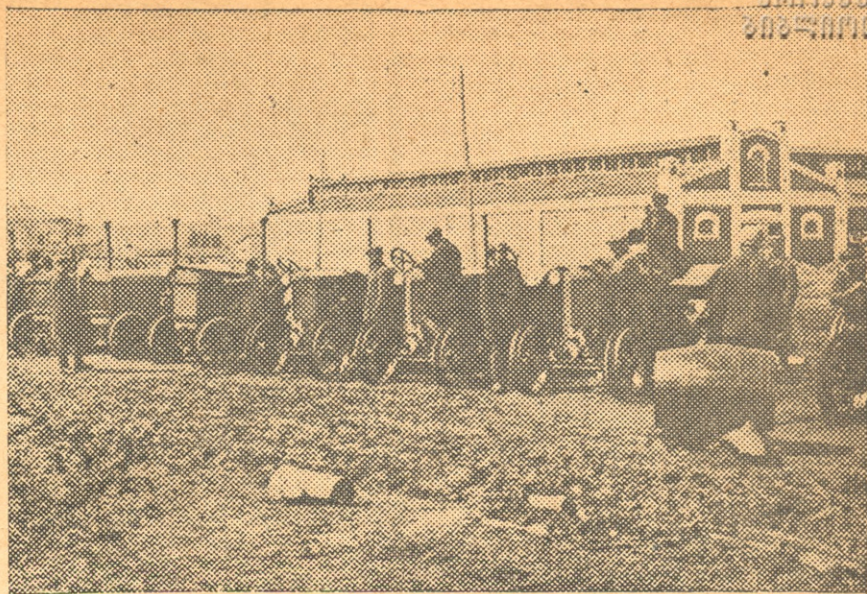
სცემდნენ იმიტომ, რომ ეს საქმე შემოსავლიანი იყო, სასჯელი კი მას არ მოსდევდა, ხომ გახსოვთ რევოლუციის წინა დროის პოეტის სიტყვები:

„შენ უხვი ხარ, თან უბადრუკი. შენ ძლიერი ხარ, თანაც უძლური დედაო რუსეთისაგ“.

ძველი პოეტის ეს სიტყვები კარგად შეიგნეს ამ უცხოელმა ბატონებმა, სცემდნენ და თან იმეორებდნენ: „შენ უხვი ხარ“, მაშასადამე, შეიძლება რამის წაგლეჯა.

სცემდნენ და დასძინდნენ: „შენ უბადრუკი და უძლური ხარ“.

მაშასადამე, შეიძლება ცემა და ძარცვა დაუსჯელად.

მზადება მინდორში გასასვლელად

ასეთია კაპიტალიზმის კანონი. ჩამორჩენილებს და სუსტებს სცემენ. კაპიტალიზმის მგლური კანონი: ჩამორჩი, სუსტი ხარ, მაშასადამე, შენ მართალი არა ხარ; მაშასადამე, მართალიც ხარ, მაშასადამე, შენ უნდა გერიღონ. აი, რატომ აღარ შეიძლება ჩვენი ჩამორჩენა“.

ჩვენ უნდა გავუსწროთ კაპიტალისტურ ქვეყნებს. ან ჩვენ მათ, ან ისინი ჩვენ.

ჩვენ ვიცით, რომ ჩვენ დავძლეოთ; ჩვენ ვიცით, რომ მათ ჩვენ დავმწეოთ და გაუუსწრობთ.

„კომკავშირი, რომელსაც ჰყავს სამი მილიონი, და პიონერ-ორგანიზაცია ოთხი მილიონი—სულ 7 მილიონი ადამიანი,—აი, ის არმია, რომელიც უნდა დაეხმაროს და დაეხმარება კიდეც პარტიას, რათა იგი ჩქარა დაეწიოს და გაუსწროს კაპიტალისტურ ქვეყნებს“.

ამას ლაპარაკობდა ს. კ. პ. (ბ) ც. კ. მდივანი ამხ. კავანოვიჩი კომკავშირის მე-9 ყრილობაზე.

ამის დასამტკიცებლად არის 518 გიგანტიური საწარმოო, რომლებიც ამუშავდება 5-წლედის მესამე წელში.

518 გიგანტი—5-წლედის შვილია. გახსოვდეს, თვითველ ჩვენს მოძრაობას დემ. მტრის მილიონ თვალემათა თვალყური ადევნოს, ეს ნიშნავს ყოველწუთს იყო მზად. შრომისათვის და რომ მტერს ტყვია დაადევნო.

პროლეტარიატის შემოქმედება

„10 წლის განმავლობაში ჩვენ უნდა გავირბინოთ ის მანძილი, რომლი-

თაც ჩამოვრჩით კაპიტალიზმის მოწინავე ქვეყნებს“—ლაპარაკობდა ამხ. სტალინი, და ჩვენ ამას შევძლებთ.

ლენინური კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით და მუშათა კლასის მილიონიანი მასების შემოქმედებითი ენტუზიაზმის წყალობით, სოციალისტური ინდუსტრიის ფოლადი სტეპურ მწკრივში შედის უახლესი ტექნიკის შეიარაღებული 518 გიგანტიური ახალი საწარმო.

ციფრების მუსიკა.

ამბობენ, რომ ციფრები ძლიერ მშრალია, მათი წაკითხვა ინტერესს მოკლებულია.

მოუსმინეთ ხუთწლედის სოციალისტურ ციფრების მუსიკას:

95 ახალი, მსხვილი და საშუალო მალარო 518-ის რიცხვში 144 ახალი ქარხანა სადამუშენებლო მრეწველობის.

10 მსხვილი ქიმკომბინატი.

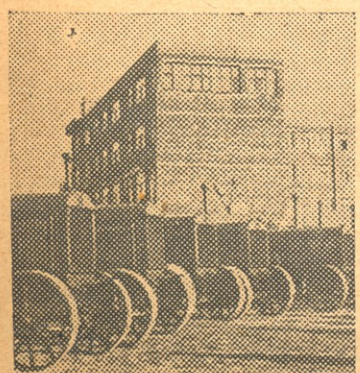
3 ახალი გიგანტი ავტო-ტრაქტორულ მრეწველობისა. 4 ახალი ქარხანა, სასოფლო-სამეურნეო მანაქნა მშენებლობისა.

30 მანქანათ-მშენებელი მსხვილი ახალი ქარხნები.

მოიგონეთ, თუ რა მოახსენა ყრილობას ამხ. ბეზიმენსკიმ ჩვენი ციფრების შესახებ

ქალაქები, ქალაქები, ქალაქები. ელნათურები, ნავთის მადნები... შემხვედრი გეგმა. ფ. ზ. უ. ავტორი სასოფლო მანქანათა მშენებლები მუშგლეხკორი. „დნებრსტროი“ ხუთწლედის სანაპირო კომუნის! რა შეიძლება იყოს ამაზე მშვენება და მხოლოდ ჩვენ გვაქვს ამაზე უფლება.

გადამწყვეტ მესამეში.

ტრაქტორების კოლონა

გადამწყვეტ მესამე წელში შედიან მწყობრში: „მაგნიტოგორსკის“ და „კუნეცკის“ ქარხნების ბრძმედები და მარტენები, ხარკოვის სატრაქტორო ქარხანა, რომელმაც ყოველწლიურად უნდა მოგვცეს 50.000 ძლიერი ტრაქტორი.

ნიუეგოროდის საავტომობილო ქარხანამ უნდა გამოიჩინოს 140.000 მანქანის წარმოების უნარიანობა წელიწადში.

25.000 მანქანას მოგვცემს წელიწადში ახალი, რეკონსტრუქციამხილი ქარხანა ა. მ. ო.

და იმ მხარეში,

რომლის ძირმაგარა ფესვებიანი გახდა აღმოფხვრის საგნად ჩვენი მიზნის თაილნივითერ სიტხადედ იქცა.

სამხარობლო სიტყვა სოციალისტების.

1931 წ.

„ჩვენ შევედით სოციალიზმის პერიოდში“, — სთქვა ამხ. სტალინმა პარტიის მე-16 ყრილობაზე.

1931 წელს, სოციალიზმის პერიოდში, 518-ს რიცხვიდან ჩვენ ვლებულვით სოციალისტური მრეწველობის რიგებში:

- 11 მსხვილი ქვანახშირის მაღაროს,
- 9 ნავთის მრეწველობის გიგანტს,
- 14 ქარხანას შავი მეტალურგიის.
- 9 ქარხანას და კომბინატს ფერადი მეტალურგიის.

8 მანქანათ-მშენებელ გიგანტებს: ურალ მანქანათ-მშენებელი კრამატორსკის ქარხანა, ტორფომშენებელი“.

218 მილიონი მან. ღირებულებით. 16 საშუალო მანქანათ-მშენებელ ქარხნებს.

8 ქარხანას, რომელიც უშვებს სადაზღო-ინსტრუმენტალურ საგნებს.

5 სასოფლო-სამეურნეო მანქანათ-მშენებელ ქარხნებს.

8 ავტო-ტრაქტორულ ქარხნებს.

14 ქარხნებს და კომბინატებს ქიმიურ მრეწველობის,

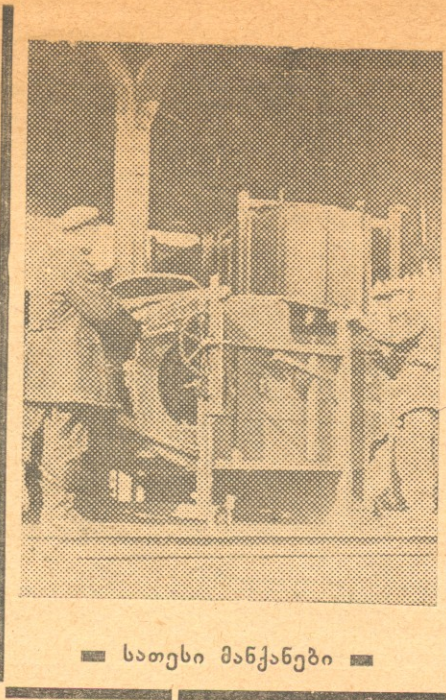
8 ფაბრიკას საფეიქრო მრეწველობის.

და ყველაფერი სასაცილო და უთავბოლო, რაც ეკრა გაურკვეველი წიგნის ასოებს, ჩვენ ვაყირავებთ, ყოველ დღე, ყოველ საათს, ყოველ წუთს — ვაშენებთ, ვასწორებთ.

518 საწარმო შედის ხუთწლიდის მესამე წელში საექსპლოატაციოდ. მთელი მსოფლიოს წინაშე.

ს. ს. რ. კ. ჩამორჩენილ ქვეყნიდან გარდაიქცა მოწინავე ინდუსტრიალურ ქვეყნად.

მიუხედავად ყველა სიძნელეებისა, ს. ს. რ. კ. შედის სოციალიზმის პერიოდში და ასრულებს ამ წელს სო-

— სათესი მანქანები —

ციალისტური ეკონომიკის საძირკვლის შენებას.

ცხოვრება ჩვენსკენაა, ბრძოლებს კი ვიცნობთ, ვერსად და ვერასოდეს სიკვდილი ვერ დაგვიუფლებს, დროები

მსოფლიო სახკომსაბჭოების შრომის მიწაზე დაიფუგუნებს.

ვიბრძოლოთ საწარმოო-საფინანსო გეგმისათვის

„ხუთწლიდის მესამე წლის საწ.-საფინანსო გეგმა, ქარხნების, ფაბრიკების, საბჭოთა მეურნეობების,

კოლმეურნეობების საწარმოო გეგმა.

ეს ჩვენი საბრძოლო მოქმედების გეგმაა, ყოველი ჯგუფისა და რგოლისათვის“.

(ასე განსაზღვრა ყრილობამ ამხ. სეკრეტარატის მოხსენებაში 1-ლი ამოცანა).

თუ როგორ უნდა ვიბრძოლოთ საწ.-საფინანსო გეგმისათვის, ეს ჩვენ შეგვიძლია შევისწავლოთ მძლავრი ბაზების და ჯგუფების გამოცდილების მიხედვით.

საჭიროა: ხუთწლიდის მესამე წლის საწ.-საფინანსო გეგმის ცოდნა. ცოდნა ქარხნის, ფაბრიკის, კოლმეურნეობის და საბჭოთა მეურნეობის საწ.-საფინანსო გეგმების.

უნდა იპოვო ამ გეგმაში კუთვნილი ადგილი, იმუშაო უნდა ისე,

რომ საწარმოო-საფინანსო გეგმისათვის მარტოდენ პიონერები კი არ იბრძოდეს, არამედ ყველა ყმაწვილი, რომლებიც ქარხნების, ფაბრიკების, კოლმეურნეობების და საბჭოთა

მეურნეობების ირგვლივ ცხოვრობენ. მოზრდილ მუშებთან და ახალგაზრდა კომკავშირის წევრებთან ერთად ვილოთ მონაწილეობა გარღვევებთან ბრძოლაში.

კოლმეურნეობებთან ერთად ვიბრძოლოთ ბოლშევიკური მძლავრი ტემპებისათვის. შრომის ნაყოფიერების ზრდისათვის, მუშებთან და კოლმეურნეობებთან ერთად ვიბრძოლოთ,

პროდუქციის კარგი ხარისხისათვის, სოციალისტური რაციონალიზაციისათვის,

თვითღირებულების შემცირებისათვის,

შემხვედრის საწარმო-საფინანსო გეგმისათვის,

სოციალისტური შეჯიბრებისა და დამკვეთლობისათვის.

ეს არის — საბრძოლო ამოცანა პიონერ-ორგანიზაციისა კომკავშირის მე-9 ყრილობის შემდეგ.

ეს არის — კომუნისტური პარტიისა და კომკავშირის გენერალური ხაზი.

ამ გენერალური ხაზისათვის ჩვენ უნდა ვიბრძოლოთ უკანასკნელი სიხსნის წვეთამდე.

კოლექტივიზაციისათვის.

„ხუთწლიდის ბოლოს საბჭოთა კავშირის კოლექტივიზაცია ძირითადად დამთავრებული უნდა იქნეს“.

ასე ლაპარაკობდა ამხ. სტალინი პარტიის მე-16 ყრილობაზე.

სოფლად, ისევე როგორც ქალაქშიც, ჩვენ უნდა გადავიდეთ უფრო გადამწყვეტ შეტივაზე.

პარტიისთან, მუშათა კლასთან, კოლმეურნეობებთან და უფრობებს გლეხობასთან ერთად ჩვენ უნდა განვამტკიცოთ კოლმეურნეობები, დავეხმაროთ საბჭოთა მეურნეობებს;

უნდა ვაწარმოოთ მუშაობა ოარიბსა და საშუალო გლეხობის შორის, მათი კოლმეურნეობებში მისაზიდად, რათა სინამდვილეში გავატაროთ მთლიანი კოლექტივიზაცია. ამ დროს უფრო ძლიერად უნდა ვებრძოლოთ კულაკებს, გამოვამუქლოთ ისინი, და აღმოვფხვროთ მათი კონტრ-რევოლუციონური საქმიანობა.

ჩვენ უნდა გავხსოვდეს, რომ კულაკები კაპიტალისტების უკანასკნელი აგენტები არიან საბჭოთა კავშირში: კულაკებთან ბრძოლაში უნდა განვამტკიცოთ ჩვენი პიონერთა რიგები. კარგა უნდა ვიცოთ ის ხელშეკრულება, რომელიც ჩვენ მიწასაკომთან დავდეთ.

ყოველ ნაბიჯის გადადგმაზე ბოლშევიკურად უნდა გავატაროთ ის ცხოვრებაში, უნდა შევასრულოთ ეს ხელშეკრულება, უნდა ჩავაბათ მუშაობაში კოლმეურნეობის და ღარიბ გლეხების ბაჭვები. გახსოვდეთ, რომ უახლოეს დროში უნდა გავიზაროთ 10 მილიონამდე. უნდა შიამოფნოთ, თუ როგორ შევასრულებთ ჩვენზე დაქსრებული სახელმწიფოებრივი და-

ვალება, როგორ წმენდის სან-
ვაქრობასთან, კოლმეურნეობასთან
და მეფრინველეთა კავშირთან დადებულ
ხელშეკრულებას.

უნდა დავინახოთ საბჭოებს ჩვენი
განაწესების შესასრულებლად, აქ
უნდა ვიყოთ მუდმივ მომუშავეებად
და არა დროებით სტუმრებად. საბ-
ჭოების, კომუნების და კოლმეურნე-
ობების მოშობის შესახებ ჩვენ უნდა
ვესაუბროთ გლეხებს.

ისინი უნდა მივიზიდოთ კოლმეურ-
ნეობებში და საბჭოების სექციებში
სამუშაოდ.

ტენიკისა და კოლიტენიკის სათვის

„პოლიტენიკური სკოლისათვის
ბრძოლა, — ბრძოლა ახალი კადრე-
ბისათვის, რომელსაც ასე ძლიერ
საჭიროებს ახლა ჩვენი ქვეყანა“.

ასე ლაპარაკობდა ამხ. სევერიანო-
ვა.

თქვენ თუ იცით რას ნიშნავს — იყო
ნასწავლი?

რასაკვირველია, ვიცით, — უბასუ-
ხებოთ თქვენ.

ეს ნიშნავს წერისა და კითხვის ცო-
დნას?! — არ არის მართალი! საბჭოთა
კავშირი ნასწავლს უწოდებს არა
იმას, რომელსაც შეუძლია წერა და
კითხვა, არამედ იმას, რომელიც შეს-
ძლებს გაუძღვეს მანქანას, — რომელ-
მაც იცის, თუ როგორ მუშაობენ ფა-
ბრიკები და ქარხნები, მას, რომელიც
იცნობს საბჭოთა ტენიკის საფუძე-
ლებს!

პოლიტენიკური ცოდნით შეიარა-
ლება ნიშნავს შრომისათვის მეცნიერ-
ულად და ტენიკურად მომზადე-
ბას.

ამხ. კრუპსკაია ასე აგვიწერს ჩვენი
ცხოვრების ახლო მომავალს.

„ახალი ტენიკა ადამიანებს მოხ-
ბავს, რომ ისინი შრომისათვის მეც-
ნიერულად და ტენიკურად კარგად
იყვნენ მომზადებული.“

თეთრხელებიან ბატონებს არ ექნე-
ბათ ადგილი. სოფლის მეურნეობის
კოლექტივიზაცია თანდათანობით
ამოავსებს იმ უფსკრულს, რომელიც
არსებობს ქალაქსა და სოფელს შო-
რის.

უკვე იბადება ახალი მუშა-ადამი-
ანი სოციალისტური საზოგადოებისა,
ზამთრობით ის იმუშავებს ქარხანაში
დაამზადებს ტრაქტორებს, კომბაი-
ნებს, ავტომობილებს, თვითმფრინა-
ვებს, დაბეჭდავს მილიონ წიგნებს,
დაამზადებს მანუფაქტურის კილომე-
ტრებს, ყველაფერს რაც ესაჭიროება
ადამიანს ცხოვრებისათვის, მუშაობი-

სათვის და სიხარულისათვის. ზაფხუ-
ლობით კი იგივე მუშა ადამიანი გაე-
მგზავრება შორეულ მინდვრებში, რა
თა იქ თავის მომუშავე ხელებით გა-
ნაახლოს მიწა, გამოიწვიოს სასისოცხ-
ლოდ ახალი მოზარდი და ცხოველი
სამყარო. ზამთრობით იმუშავებს 5 6
საათს, თავის დაზგასთან, მუშათა
უნევერსიტეტების ლაბორატორიებში
და მდიდრულად მოწყობილ ყველასა
თვის ხელმისაწვდომ ბიბლიოთეკებ-
ში, — ისე, როგორც ოცნებობდა ილი-
ჩი. წიგნზე მოხრილი საბჭოთა ქვეყნის
ეს ახალი ადამიანი შეიარაღდება ცო-
დნის მთელი მარაგით და ზაფხულზე
კი გამოიყენებს საქმეში, მიიღებს რა
უთვალავ სიმდიდრეს მიწის წიაღი-
დან, მანამდე გაუვალ ტყეებდან, ყრუ
ველებიდან და ოდესღაც მკვდარ
უდაბნოებიდან“.

რა გვესაჭიროება ამისათვის ჩვენ?
ჩვენ გვესაჭიროება: პიონერები-რა-
ციონალიზატორები.

პიონერები-გამომგონებლები,
არა მწიგნობოულ „შკოლნიკები“,
არამედ „შკოლნიკები“ ქარხნის ხე-
ლოსნები.

ამიტომ სკოლიდან ყოველმა ჯგუ-
ფმა უნდა შექმნას ქარხნის საამქრო,
უნდა მოაბრუნოს სკოლა არა მარტო-
ოდენ პირით ქარხნისაკენ, არამედ
დაუკავშიროს სკოლის გეგმა საწარ-
მო-საფინანსო გეგმებს.

ჯგუფის საბჭო, მოწაფეთა კომი-
ტეტი და ყველა ორგანიზაციები ე-
ლდებული არიან გაშინჯონ, თუ რო-
გორ ტარდება წარმოებასა და სკო-

ლას შორის დადებული ხელშეკრუ-
ლება.

რა არის მაინც ყველაზე სევერესი-
მები, ურომლისოდაც არ შეგვიძლია
იყო ტენიკურად და პოლიტენიკურ-
ად მომზადებული?

ეს არის საყოველთაო სავალდებუ-
ლო სწავლება.

მამასადამე:

დაწყებული საყოველთაო საჯალ-
დებულო სწავლებიდან პოლიტენი-
კურად განათლების გზით სკოლებ-
ში, ფ. ზ. უ. შ. კ. მ. და ქარხნებში.

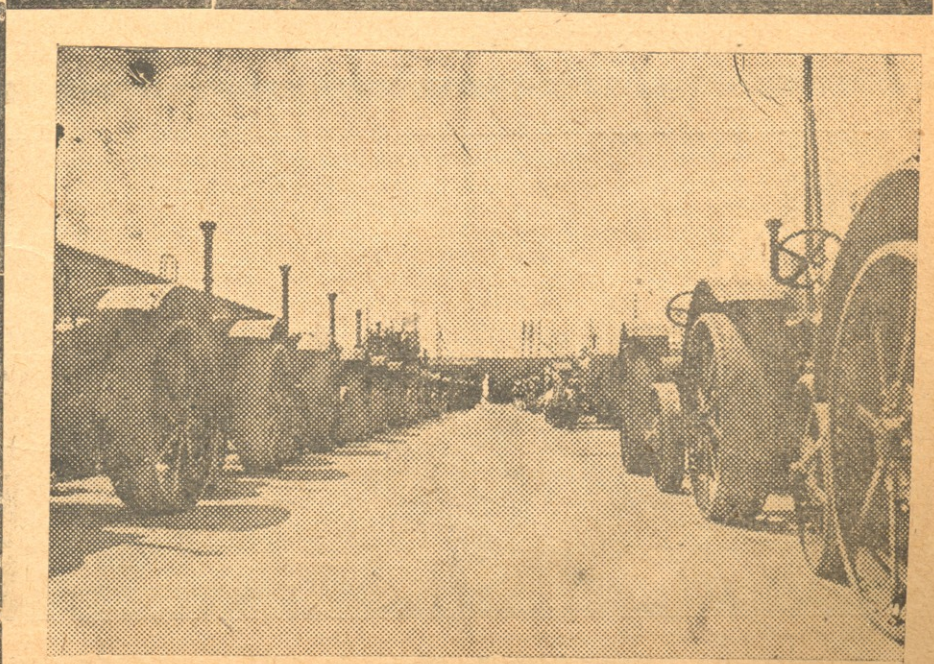
ჩვენ ვიზრდებით პოლიტენიკურ-
ად მომზადებულ ადამიანებად.

ჩვენ ვიქმნებით ისეთ ადამიანებად,
რომელთა შესახებ წერდა ამხ. კრუ-
პსკაია.

ბრძოლების წინა დღეს

საბჭოთა ქვეყნის კომკავშირი, სა-
წარმო - საფინანსო გეგმისათვის,
კოლექტივიზაციისათვის, სოციალის-
ტური შეჯიბრებისათვის და დამკვ-
რელობისათვის ბრძოლით, ხმას აძ-
ლევდა თავდაცვის უნარიანობას, სო-
ციალიზმს, საბჭოთა კავშირის დაუძ-
ლევლობას.

ინტერნაციონალურ მუშაობის გან-
მტკიცებით, პოლიტენიკაციით, საბ-
ჭოთა კავშირის მშრომელებთან ერ-
თად ბრძოლით, საბჭოთა აღმშენებ-
ლობით, 5 წლედის 4 წლედში გატა-
რებით, კომკავშირის ხელმძღვანელო-
ბით, პიონერთა მუშაობის ხარისხის
გაუმჯობესებით, პიონერები უერთ-
დებიან კომკავშირის ხმას.

სტალინგრადის სატრაქტორო ქარხანა

გარდამავალი დროშა

თქვენ გამარჯვების ორდენი გმზენით, რაც ამ სიხარულს საფუძვლადუძევს. თქვენი ქარხანაც ათასებს შორის, სოციალიზმის აშენებს ფუძეს. ცა კრიალებს და დაზგებს ებმებია... თვალთ ბასრი ხედვა სიჩქარემ მოსჭრა.

და დღეს ქარხანამ დამკვეთი ტემპით

გარდამავალი მიიღო დროშა. შრომის გმირია, ასე რომ იბრძვის თავნამოდებით, როგორც სკვითელი, რესპუბლიკაში ვგონებ თქვენც იცით: ვენტუზიანობით გახდა პირველი. მწყობრად ტემპები ბოლშევიკულა ათასებს შორის ისევ ჩადგება, თუით სამ-ფინ - გეგმა დიდ ხუთ-წლიდევით

ხორცს ისხამს, ხდება გადაჭარბებით. და არ რჩებია, არც წინ გარბიან მკვეთრი მკვერდები ცეცხლში ნადები, მთელ რესპუბლიკის შრომის არმია საამქროებით და ბრიგადებით.

დაე, იზარდოს ხუთწლიდის ღერო სოც-მშენებლობის გამახვილებით. მზად ვართ ვაშენოთ - მზად ვართ ვიმღეროთ ბოლშევიკური მოძახილებით...

რეკონსტრუქციის ტემპებმა გვზარდეს,

რჩინეულ ვნებით, ცეცხლურ დინებით,

რჩეულთა შორის რჩეულებს გვანდენ თვით კომუნის ბრიგადირებიც. ის კი გმირია ასე რომ იბრძვის თავნამოდებით, როგორც სკვითელი. რესპუბლიკაში ახლა თქვენც იცით: დამკვერღთა შორის გახდა პირველი. ცა კრიალებს და დაზგებს ებმებით. ბასრი თვალთ ხედვაც სიჩქარემ მოსჭრა...

ასე დავკრით და მალალ ტემპებით გარდამავალი მივიღეთ დროშა.

დავით შამათავა

ა.

— მაცა, მოვიდეს ჩუ-დე?! — და-ემუქრა, ტირილით პატარა გოგონა ვაქარ ლიუ-ხუს.

— რა მან ყური აუწია და უქვირა: — არაშხადა, ქუჩის ბაქშო, ქური-ლო...

— ან თუ ვნახე, სადმე იუ-იუ ჩე-მი ძმა...

— ხა, ხა, ხა... შენ ძმას წააცალეს თავი შარშან.

— რადა სტიოი იუ-იუ, — შიი-ი-თხა შან-სი. პატარა რიკმა და ეტლი შეაჩერა, მიუალერსა.

— რომ გამოვიარე, ხურმა ეგლო ძირს, ავიღე და...

და კედელ-კედელ გაჰყვა.

— მოდი, იუ-იუ სოო, რომ ყუცხო-ელთა და შიდიდართა ბავშვები არ კატარო, ახლა სინ ჩაჯიქ — და შან-სი ჩაჯიქ ეტლში და ქეას დაავლო ხელი.

— ა... ამ ბაქშმა საიდანა იცის კინა ჩუ-დე?!

ვერ დაასრულა გაკვირვება, ლ-იუხუმ, რომ შან-სის მიერ ნასროლმა ქეამ სათვალეები ჩაუძსხვრია; მან ხელი იტაცა, მაგრამ იიდრე გონს მოვიდოდა, შან-სი უკვე შორს მიაჭროლებდა იუ-იუს.

ამბობდენ, რომ ჩუ-დეს წითელი დივიზია ჩანშას მიდამოებში დათარეშობსო და ლარბთა უბანი მოუთმენლად ელოდა მას, როგორც მხსნელს—უცხოელებისა და ნანკინელებისაგან.

ყველას პირზე იკერა ჩუ-დე, როგორც ლიგინდაროოი გმირი.

ბ.

— სადაა, შორსაა? — შეეკითხა იუ-იუ, რა შან-სიმ უთხრა:

— გინდა, იუ-იუ წავიდეთ ჩუ-დე-სთან?

— ძია შუტს-იანმა სთქვა, რომ აგერ, აი იმ სოკებს იქითა ხეობა-შიო. — და შან-სიმ ხილი გაიშვირა დაბალ ქედებისაკენ.

— წამოვალ, თავრამ მე, რომ შან-სავით ვერ ვიოი? ჩვენ ხომ კალა-პოტში გვიმახინჯიბენ თხებს და...

— ვიაროთ ნელა; ხან კი ზოროზე შეგისვამ.

— ხვალ დილით, თორემ მომწყინდა, მამასავით, რიქშობა. ეგების შენი ძმაც მასთან იყოს.

— ძმა? აკი ლ-იუხუმ სთქვა — თავი მოსჭრესო?

— ძია შო-იანმა თქვა, რომ სიკვდილით დასჯის წინა ღამეს დარაჯ ჯარისკაცის შემწეობით გაიქცაო...

— ო, იუ-შენ! — აღმოხდა იუ-იუს და პაწია ხელები სოკებისკენ გაიშვირა.

— სდეგასიო მიხვალთ თხუნელოებო... — შეაჩერა გუშაგმა ხილზე.

— ჩვენა, ძია... აგერა მდინარის გაღმა... ბიძია გეყავს იქ... გვშია ეგების მან გეყამოს... — მოხერხებულად მიუგო შან-სიმ ნანკინელ ჯარისკაცს.

— გშიათ?.. ჰმ. — დათქირდა გუშაგი — ეს იმ დროს, როცა ყოცხო-ლებს გააქვთ ჩინეთის სიმდიდრე და ჩვენი გენეროლებიც მათ ეხმარებიან... — მოსწყდა მის ტუჩებს, თავისთვას.

— ესაა?

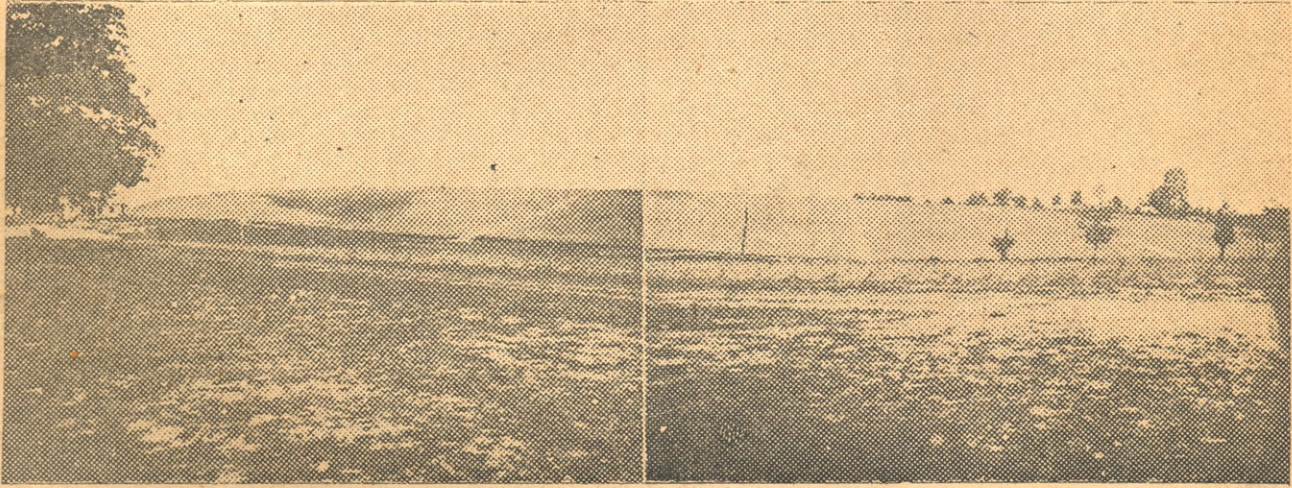
— არა, ეს ნანკინელია, ჩა...-ს ჯარისკაცებს მკვლავზე წითელი ლენტი აქვთ. — ჩურჩულით მიუგო შან-სიმ.

— გაიარეთ, ოლონდ არავის უთხრათ, რომ ამ ხილზე მე გაგიშვით.

— კარგი, ძია...

— აი, ბრისჯი ქამეთ — და ჯიბიდან ამოღებული ბრინჯი გაუწოდა.

— რა კარგად მოგვექცა, ეგ როგორი ნანკინელია?.. — უკვირდა იუ-იუს

სოფ. კვადუაში (ზუგდიდის მაზრა) საბჭოთა მეურნეობა.

რა ხილს გასკოინ, მაგრამ შან-სიმ მიუგო:

— განა ყველა ერთია?.. ნანკინელებს ხომ ძალად გაჰყავთ ჯარში ჩაღბი და ალბათ ეგეც ერთი მათგანია!..

— ა! გაიკვირვა სამხედრო კომანდარმა და სათვალეები გაისწორა. მიწინავე საგუშაგოს უფროსმა კარაქში რომ შეიყვანა ბავშვები და ღიმილით უთხრა:

— ამხ. იუ-შენ, ეს ბავშვები ჩანაშაიან ყოფილან, წინა ხაზზე მოსდგომოდინ ჩვენს საგუშაგოს და გადომცეს აოიიოლებმა. ამხ. ჩუ-ლისა და შენს სახლოს ახსენებენ და გამოკითხე.

— რა გქვია ბიჭუნე? — ადგა კომისარი, მივიდა თავზე ხელი გადაუსვა და ვიღრო მიუგებდა:

— შან-სი.

გოგონას მიუბრუნდა:

— შენა, პატარა?

— მე?

— მარა, მაცა... — დააჩიროს, შუბლზე ხელი გადასვა, კიდევ დახედა, აიყვანა მუხლზე დაისვა. — ა?

— იუ-იუ!

— იუ-იუ?!

— იუ-შენ?!

— ჩემო პაწია დაიკო, შენ, აქ? ცოცხალი?! თითქოს ისე გავიგე, რომ როცა მამა მოკვდა, იუ-იუ ამერიკელმა მისიონერმა წაიყვანაო! ა?! ან როგორ მოგვაგენით აქა?!

— გლენებმა მოგვასწავლეს. — იუ იუს პასუხზე შან-სიმ დაატანა მორცხვად:

— ჩვენ მოვიდით, რომ თქვენთან ზრძოლა ვისწავლოთ და გადავუხადოთ იმათ, რაც გვაწვალეს, გვაშიშვილეს...

— ყოჩაღ, პატარა ჩინელო! ტაში დაუტრა წინა საგუშაგოს უფროსმა.

— პატარა მშრომელო ჩინელო — ღიმილით შეეოსწორა იუ-შენმა.

■ ბერნარდ-შოუ მოსკოვში ■

— ო, — მაპატიეთ, ამხანაგო იუ-შენ, ვერ მიიჩვიე და...

— მაშ ხვალ ამხანაგო იუ-შენ, განთიადისას ჩანაშაზე შეტევა!.. — კარავში შემოსვლისთანავე სოქვა და ქარტას დახედა გამხდარი სახის, მაგრამ ენერგიული გამომეტყველების კაცმა.

— არის, ამხანაგო ჩუდე! — მიუგო იუ-შენმა და ბავშვები გააცნო.

— ა?!

— ესაა ძია ჩუ-დე?!

ბავშვებმა პირი დაადეს...

2. — შა!შა!შა!.. — შესძახა წითელმა დივიზიამ, ჩუ-დელების მოულოდნელმა თავდასხმამ ურიცხვი ნანკინელები უკან დაიხია.

— ო, იუ-შენ, ამ ძიას ხელს ნუ ახლებთ... ამან ბრინჯი გვაჭამა!.. — და იუ-იუმ ხელი დაუჭირა ერთ ტყვე ნანკინელთაგანს.

— გმადლობ, ამხანაგო, — ხელი გაუწოდა იუ-შენმა ჯარისკაცს.

— ...და, თუ შეიძლება, ჩემი თოფი თქვენ გემსახუროთ. — ითხოვა ჯარისკაცმა გაუბედავად.

— ჩვენიც... — მიჰბადეს სხვებმაც.

— დაუბრუნეთ იარაღი ამ ამხანაგებს — იყო ჩუ-დეს ბრძანება.

3.

— აჰ!.. — გულზე ხელი იტაცა იუ-შენმა, როცა მხიმ ქალაქს გადმოხედა, მან თავის ხილით ასწია წითელი დროშა ნანკინელების ნაშტა-

ბარზე და სადოაც, ვილაც ჩასაფრებულის ტყვიამ მიაგნო..

— რა მოხდა?..

— ა?!

— ამხანაგებო, მე ეკვდები, მარა თქვენ მაინც წინ. ახალი ჩინეთი... კომუნა... ო, მზე... — მიმართა იუ-შენმა შემოხრილო ამხანაგებს და შიშავედავი თვალეები მიმოაელო ირგვლივ. ვილაცას დაუწყია ძებნა.

— პატარა იუ-იუ... დაიფარეთ... ამხანაგო ჩუ-დე... თქვენც ამხ... ანაგებო..

— სადაა?

— ჩვენი დივიზია იშვილებს მას, და იმ ბიჭუნას, გზას, რომ გვასწავლიდა..

— იუ-შენ! — შეჰკვივლა გოგონამ და ზედ დაეცა ძმას.

დროშა ჩუ-დემ ოდნავ იახარა იუ-შენზე, როცა ბუკმა დივიზიას ამცოი, საშუთხარო ამბავი.

— გავჩხრიკეთ მთელი სახლი, ამხანაგო შეთაურო, მარა ამ კაცის შუტი ვერავინ ვნახეთ დამალულ ბინაზე.. აი, ესეც ინგლისური თოფი... ახალი ნასროლია... — განუცხადა ერთმა არმიელთაგანმა.

— ვინაა?..

— ლ-იუხუ! — შეჰკვივლა იუ-იუმ და გაქანდა დაპატიმრებულისაკენ; — ავიდა მაგიდაზე, რომლის წინაც ის იყო წამომდგარი და პატარა ხელები ყელში სტაცა, კბილებით ჩააფრახდა, — ამან ხომ ყოჩი ამხანა ერთი ხურმისათვის?! აი!..

— კედელთან! — ამ ხვამ შეაჩან ხარა არე...

სეზმან ერთაწინდელი

■ ვარჯიშობა ბანაკში ■

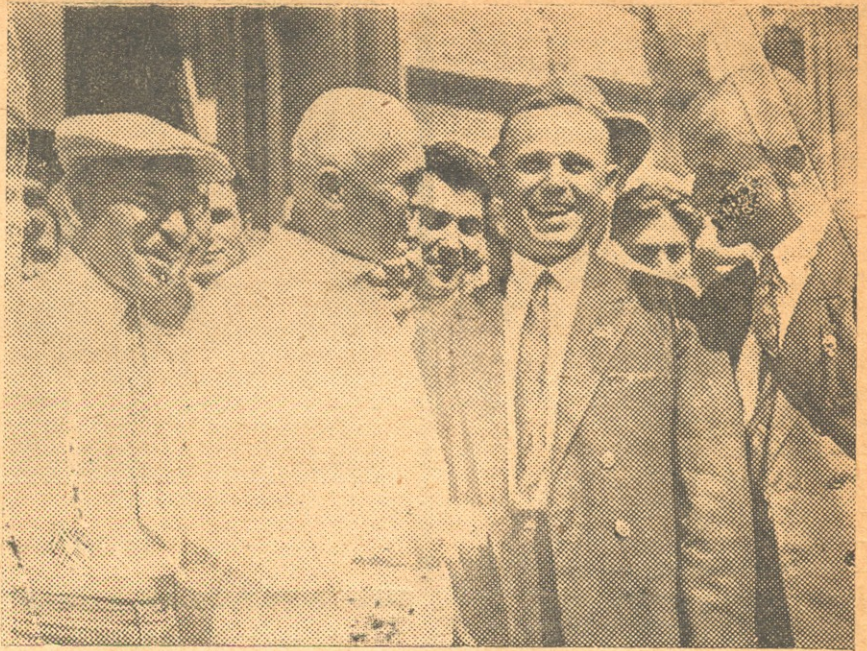
ტრი სოციალისტური ჩიხუპლიკის კულტურული კავშირი

საბჭოთა უკრაინის კულტურის დეკადა

ა. წ. იენისის ბოლოს საქართველოში დაიწყო და ტარდებოდა საბჭოთა უკრაინის კულტურის დეკადა, —რომელსაც უდიდესი პოლიტიკური და კულტურული მნიშვნელობა აქვს ორივე მოძმე საბჭოთა რესპუბლიკისათვის, ურთიერთ მასის კულტურული კავშირის დასამყარებლად და სოციალისტური აღმშენებლობის ფრონტის მიღწევების გასაცნობად.

უკრაინის დელეგაცია, რომელშიაც შედიოდნენ —უკრაინის სოც. საბ. რესპუბლიკის განათლების კომისარის ძირადგილე პოლიციკი, პროლეტმწერალთა ასოციაციის გენერალური მდივანი მიკიტენკო, უცხოეთთან კულტურული კავშირის თავმჯდომარე მაზურენკო, უკრაინის სახელგამის თავმჯდომარე და სხვა კულტურულ და მეცნიერულ საზოგადოებათა წარმომადგენლები. 3 ივლისს ეწვიენ საქართველოს ცაკის თავმჯდომარეს ამხ. ფილიპე მახარაძეს, საქ. კომპარტიის ცეკას მდივანს ამხ. ს. მამულიას, და გ. დევიდარიანს და შემდეგ ა.კ. სახკომსაბჭოს თავმჯდომარეს ამხ. მამია ორახელაშვილს, რომელმაც აღნიშნა, რომ როგორც უკრაინას, ისე ამიერ-კავკასიის პროლეტარიატი და მშრომელი გლეხობა, სდგას სოციალისტური მშენებლობის დიად ამოცანების განხორციელების ერთ მავისტრალზე. ამიერ-კავკასიის ფედერაციაში შემავალმა რესპუბლიკებმა, რუსეთის გმირული პროლეტარიატის დახმარებით, შექმნეს ეროვნულ კულტურის განვითარების მტკიცე საფუძველი.

ამხ. მ. ორახელაშვილმა დელეგაციის წევრებს დაწვრილებით გააცნო ამიერ-კავკასიაში კოლექტივიზაციასა და მთელი სახალხო მეურნე-

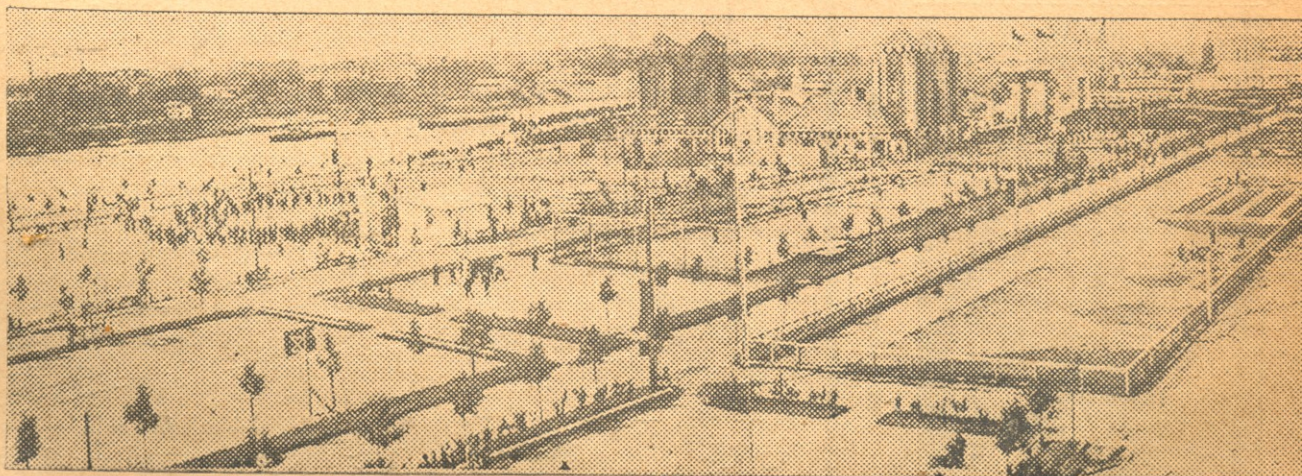

უკრაინის სსრ დელეგაცია

ობას მდგომარეობა და მისი განვითარების პერსპექტივები. შემდეგ ამხ. ორახელაშვილმა დელეგაციას განუმარტა ეს განსაკუთრებული პირობები, რომლებიც ახასიათებენ ამიერ-კავკასიას, რომელსაც წარსულში მონარქიზმი ღრღინდა და ავიწროვებდა პოლუჯაჭურად და გკონომიურად, და შემდეგში დღ.თი-დღე თუ როგორ ნადგურდებოდა მთელი ა.კავკასიის დაშნაკების, მუსავატელების და მენშევიკების პოლიტიკის წყალობით. ჩვენნი მიზანია, ძირფესვიანად აღმოვფხვრად ამ შავნენელი წარსულის ნიშნები, ცალკე რესპუბლიკას განვი-

თარებისათვის შევუქმნათ ნორმალური პირობები, რომ რაც შეიძლება ის მალე გაუთანასწოროდეს წინ წასულ მოძმე რესპუბლიკებს.

1 ივლისს ამხ. ორჯონიკიძის სახელობის კლუბში უკრაინის კულტურის დელეგაციასთან, ფაბ-ქარხკომეზსა და საქართველოში უკრაინის კულტურის ათლეურის ჩამტარებელ კომისიასთან ერთად მოწვეულ თბილისის საბჭოს საზეიმო სხდომაზე, მოხსენებით, უკრაინის ეროვნულ კულტურული აღმშენებლობის შესახებ, გამოვიდა უკრაინის განათლების სახალხო კომისარის მოადგილე ამხ. პოლოცკი. მოხსენების დასაწყისში

მუხათა კულტურისა და დასჯ

ამს. პოლოცკიმ აღნიშნა, რომ საქართველოს და უკრაინის წარსულს ბევრი რამ აქვს საერთო. საქართველოც და უკრაინაც. —საქვე მომხსენებელმა, —იყენენ რუსეთის თვითმპყრობელის კოლონიები. ამ გარემოებამ სავსებით გააადვილა ერთ-ვე ერის ნაციონალური კულტურა.

უკრაინის კულტურის განვითარება დაიწყო მხოლოდ ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ. პირველ სამი წლის განმავლობაში უკრაინის პროლეტარიატს უხდებოდა სასტიკი ბრძოლის წარმოება სხვადასხვა კონტრრევოლუციონურ ორგანიზაციებთან. პროლეტარიატის მთელი ყურადღება მიქცეული იყო კლასიურ მტრების დამარცხების საქმეზე. და მხოლოდ 1920 წლიდან პროლეტარიატის მთელი ენერჯია მოხმარდა უკრაინის კულტურულ მშენებლობის საქმეს.

ათი წლის განმავლობაში უკრაინის აქვს ძალიან დიდი მიღწევები მშენებლობის ყველა დარგებში. უკრაინა გადაიქცა „დენპროსტროების“, „ტურბინსტროების“, „ტრაქტორსტროების“ ქვეყნად. უკრაინაში ფართოდ გაიშალა საკოლმეურნეო შოპრაობა. ამჟამად კოლმეურნეობაში გაერთიანებულია მეურნეობის 70 პროცენტი. სოციალისტური ინდუსტრიის განვითარებამ მოგვცა საშუალება გაგვეფართოებინა ჩვენი ნაციონალურ-კულტურული მშენებლობა.

ჩვენს წინაშე წარმოიშვა წერაკითხვის უცოდინარობის მოსაპობის ამოცანა. ამ ამოცანის შესრულებას ჩვენ აქტიურად შეუდევით.

ჩვენს მშენებლობას საგრძნობლად აფერხებს პროლეტარულ კადრების სიმცირე. ამ პრობლემის გადასაწყვეტად ჩვენ მივიღეთ სათანადო ზომები; თუ მეფის დროს უკრაინაში არ იყო არც ერთი უმაღლესი სასწავლებელი ამჟამად ამ მხრივ უკრაინა უზრუნველყოფილია.

დიდი მიღწევები გვაქვს ჩვენ ხელოვნების განვითარების საქმეში. რევოლუციამდე უკრაინაში არსებობდა ე. წ. ყოფა-ცხოვრებითი უკრაინული თეატრები, ეხლა კი ჩვენ გვაქვს ისეთი დიდი და იდეოლოგიურად გაფორმებული თეატრები, როგორცაა, „ბერუნელი“-ს, რევოლუციის სახელობის და სხვ.

თუ მეფის დროს მშრომელთა ფართო მასები იცნობდნენ 'ხოლოდ მეგჩენკოს და ისიც ზეოლეედ, ამაჟამად მხოლოდ მასები იცნობენ ათეულ პროლეტარულ საუკეთესო მწერლებს.

საქიროა, რომ გაერთიანებული ძალისხმევით ჩვენ შევებრძოლოთ ყველა სიძნელეებს, გახვამტკიცოთ კავშირი და ბოლშევიკურად შევასრულოთ კულტურულ მშენებლობის ყველა ამოცანები. ეს კავშირი უკვე არსებობს. უკრაინის კულტურის ათღლიურმა საქართველოში, უნდა მოგვცეს სათანადო შედეგი.

3 ივლისს საღამოს ხელოვნების სახელეში მოხდა უკრაინელი და ქართველი მწერლების შეხვედრა.

კრების ხელძღვანელმა ამხ. შ. რადიანმა კრების დამსწრეთ გააცნო უკრაინელი და ქართველ მწერლების შეხვედრის მიზანი.

ამხ. რადიანის შემდეგ, უკრაინაში კულტურის გიგანტურ ზრდის ნათელ და განსახორციელებელ სურათს ხატავს უკრაინის სახელმწიფო გამომცემლობის გამგე ამხ. კრიხი, ოქტომბრის რევოლუციამდე, ამბობს ის, — უკრაინული კულტურა თითქმის არაფერს არ წარმოადგენდა, მეფის რუსეთი ჩანასახშივე ახრობდა უკრაინულ კულტურას და სდევნიდა მას. შონარქია ისე შორს წავიდა, რომ უკრაინელების ერის არსებობაც კი უარყო და მონათლა ის „მალოროსიად“.

ამ უმსგავსოებას ბოლო მოუღო ოქტომბრის რევოლუციამ. საბჭოთა უკრაინა არის მისი პირმო. უკრაინის პროლეტარიატი და მშრომელი გლეხობა ისტორიაში ჯერ ჩაატოხარ თავდადებით იბრძოდნენ რევოლუციის მესანარჩუნებლად და კიდევ გაიმარჯვა.

ნის პროლეტარიატი და მშრომელი გლეხობა ისტორიაში ჯერ ჩაატოხარ თავდადებით იბრძოდნენ რევოლუციის მესანარჩუნებლად და კიდევ გაიმარჯვა.

— თუ როგორ დაეწავა უკრაინის მშრომელი ხალხი ახალ კულტურას, ამის საუკეთესო ილუსტრაციას წარმოადგენს ის, რომ ამჟამად 30 მილიონ მცხოვრებიდან 15 მილიონი სწავლობს.

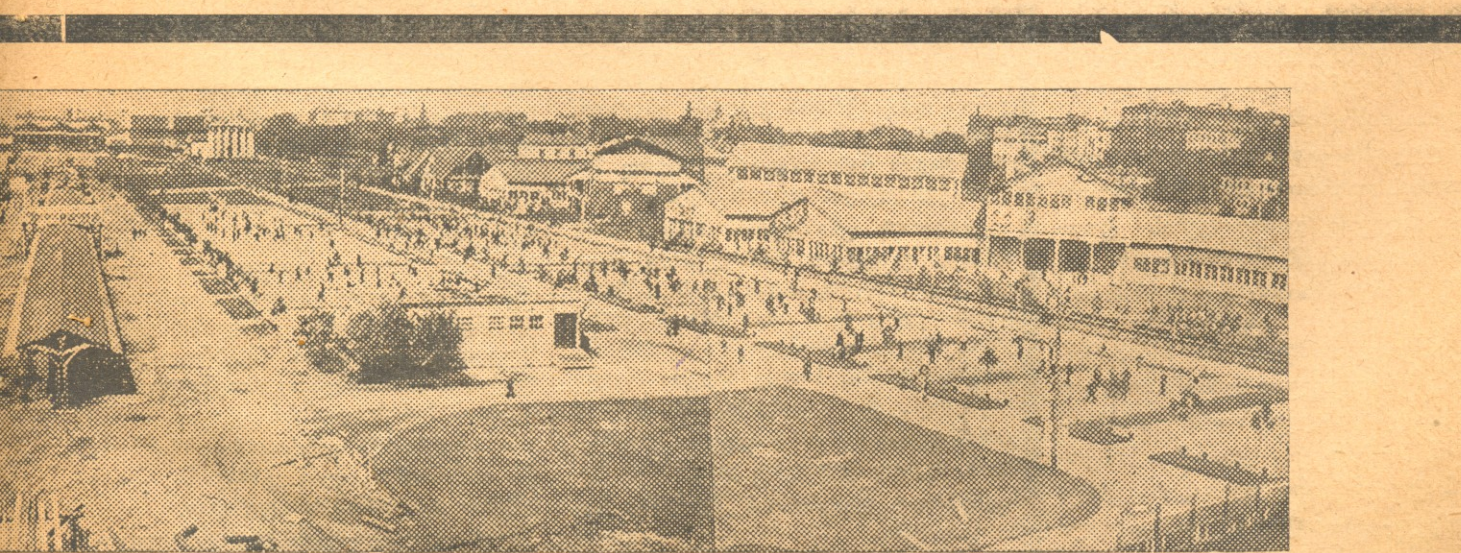
მარშან უკრაინაში სულ დაიბეჭდა წიგნები 102 მილიონი ტირაჟით, წელს დაიბეჭდება 182 მილიონი ცალი წიგნი. ასე რომ თითოეულ უკრაინელზე წელიწადში მოდის 6 ახალი სახელწოდების წიგნი.

ამჟამად უკრაინაში გამოდის 680 სახელწოდების გაზეთი, აქედან 20 ცენტრალურია; ცენტრალურ გაზეთებიდან 18 უკრაინულია, დანარჩენი რუსული, ბერძნული და სხვა. ახლო ხანში დაიწყება ორი ფაბრიკა წიგნის აგება, ყველაფერი ეს ლენინურ ნაციონალური პოლიტიკის სწორად გატარების შედეგია.

უკრაინაში ლიტერატურულ მოძრაობის შესახებ ვრცელი სიტყვით გამოდის უკ. პროლ. მწერალთა ასოციაციის გენ. მდივანი ამხ. მიკიტენკო.

ჩვენს კულტურას არა აქვს დიდი ხნის ისტორია. უკრაინული და მწერლობითი კულტურა იწყება მე-18 საუკუნიდან. არც ამ ხნიდან მოკიდებული, ოქტომბრის რევოლუციამდე. უკრაინულ კულტურას არ ქონია თავისუფლად განვითარებისა და გაშლის საშუალება. ერთ ერთი მწერალი. რომელიც იბრძოდა თავის დროს უკრაინაში სოციალურ უკუღმართობა წინააღმდეგ, მშრომელი ხალხი კეთილდღეობისათვის — იყო ტარას შევჩენკო.

შევჩენკოს ასეთი მეამბოხეობა ჰუნებრივი იყო, რადგან ის ეკუთ-

ვნოდა ხალხის უღარიბეს და ყველა-
ხე შევიწროვებულ. უფლება აყრილ
ფენას — ის იყო ყმა გლეხის შვილი.

ჩვენ გვყავდა ჩვენი ევდომვილი
და ნინოშვილი, ივანე ფრანკო და
კაცუბინსკი. ფრანკო იყო მჭედლის-
შვილი და მისი სოციალური წარმო-
შობა, მას აყენებდა დამონებულთა
განთავისუფლებისათვის მებრძოლთა
პირველ რიგებში. ამ ბრძოლვით მისი სა-
ნიმუშო ნაწარმოებია „ფატა მორგა-
ნა“

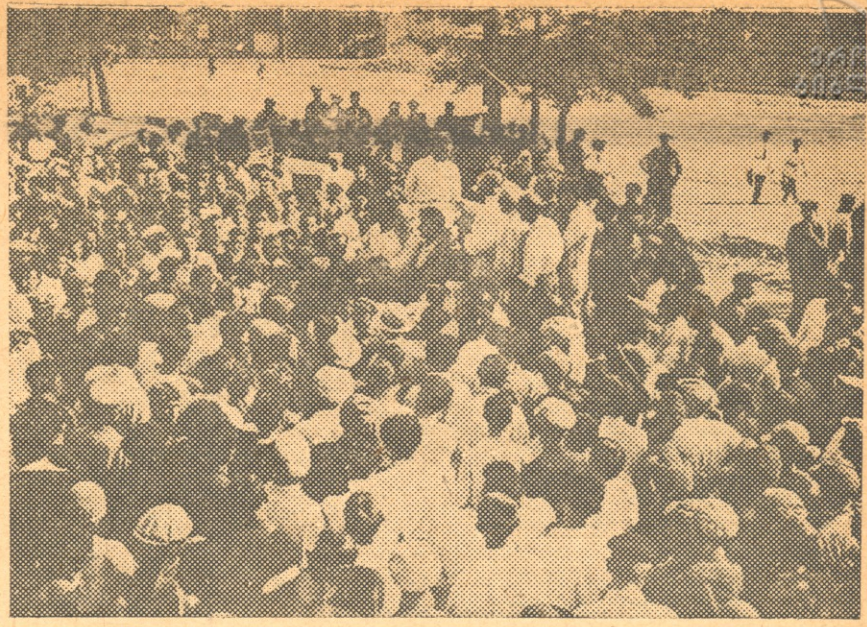
გვყავდა ილია ჭავჭავაძე და აკაკი
წერეთელიც.

ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ
ძველი რეაქციონერ, ბურჟუაზიულ
ბრძოლას დაუპირდაპირდა სამოქა-
ლაქო ომებში გამობრძმედილი რი-
გებიდან გამოსული პროლეტ. მწერ-
ლები. მაგრამ მიუხედავად ამისა
კლასიურად უცხო მწერლები კვლავ
განაგრძობდნენ არსებობას. ზოგიერთი
მათგანი შეტევაზედაც გადადიოდნენ
პროლეტარულ მწერლების წინააღ-
მდეგ. რეაქციუნერ მწერლების თვალ
საზრდო წარმომადგენელი მაქსიმ რო-
ლსკი — 1922 წ. დასცინოდა უკრაი-
ნის პროლეტარიატს.

ამ რეაქციონალურ და ბურჟუაზი-
ულ შოვინისტურ მწერლობას, პოზი-
ციებს, თანდათან აკლიდნენ პროლე-
ტარული მწერლები, რომელთა რიგე-
ბი დღითი დღე ძლიერდებოდნენ და
ძლიერდებიან. ამ რიგებს შეემატენ
დონბასელი, სამოქალაქო ომებში გა-
მოწრთობილი პოეტი ელ. სოსიურა,
მიკოლა ხვილეველი, ივანე კულიცი,
ტიჩინა, კოციუბა, მიკოლა კულიცი
და სხვა.

ამავე დეკადის ჩატარებაში მონა-
წილეობდა აგრეთვე უკრაინის ცნო-
ბილი რევოლუციონური თეატრი
„ბერეზილი“, ცნობილი რეჟისორი
ლეს კურბასის ხელმძღვანელობით,
რომლის გასტროლები ტფილისში და
იწყო 24 ივლისს და დამთავრდა 13
ივლისს. მისი ჩამოსვლა საბჭოთა სა-
ქართველოში უკრაინის კულტურის
გაცხობის და ორი მოძმე ერის ინტერ-
ნაციონალური დაახლოვების ერთ-
ერთ რგოლთაგანს წარმოადგენს.

საბჭოთა უკრაინის კულტურის ათ-
დღიურს, დიდი კულტურულ - პო-
ლიტიკური მნიშვნელობა აქვს, რო-
მელიც გარკვეულად ლაპარაკობს ლე-
ნინური ეროვნული პოლიტიკის სის-
წორეზე, რომელიც გადაიქცა საბჭო-
თა სოციალისტური უკრაინის კულ-
ტურულ - პოლიტიკურ და მთელი
ჩვენი სოციალისტურ მეურნეობის დე-
მონსტრაციად.

— უკრაინის თეატრის ჩამოსვლა —

რა მიაგებო ტაგიმორს

ახალგაზრდა იაპონელი კომუნის-
ტი ტაგიმორი გემზე გავიცანი, რო-
ცა ვლადივასტოკიდან იაპონიაში მი-
ვდიოდი.

ტაგიმორი წელიწადნახევარს ცხოვ-
რობდა საბჭოთა კავშირში და რუსუ-
ლად რიგიანად ლაპარაკობდა. გზა-
ზე მე და ის კარგად დავმეგობრდით.

იაპონიაში, ნავსადგურ ტსურუ-
ვაში, მას დახვდნენ დედა და პატარა
და. ესენი პირველი იაპონელი ქალები
იყვნენ, რომელნიც მე ვნახე.

ჩვენ ერთად ჩავსხედით მატარებ-
ელში, რომელიც მიგვიყვანდა ტსურ-
რუგიდან იაპონიის სატახტო ქალაქ
ტოკიოში. პატარა ვიწრო ვაგონში
ბევრი ხალხი იყო.

მე ფანუარასთან მივედი. მოჩანდა
იმდენი პატარა ოდენობის წყალმი-
შვებულ ბრინჯის ყანები, თითქმის
ბოსტნის კვლები. გლეხები, რომე-
ლთაც დიდი ჭილის ქუდები ეხურათ,
წახრილნი მუშაობდნენ. რკინის გზის
ლიანდაგის მახლობლად კოხტად ჩა-
მწკრივებულიყო თუთის ხეები.

ციმბირის უსაზღვრო მინდვრების
შემდეგ გაივლით რამოდენიმე ათე-
ულ კილომეტრს, სადაც ვერ შეხვ-
დებით ვერც ერთ ადამიანს, ვერც
ერთ სახლს. იაპონელების პატარა
ყანები-კვლები, სადაც ხალხი ფუს-
ფუსობდა, და სოფლები, რომელნიც
განუწყვეტლივ მისდევდნენ ერთმა-
ნეთს, მეტად უცნაური და ვიწრო მე-
ჩვენებოდა. ტაგიმორიმ შეამჩნია ჩე-
მი გაცემა.

— ჩვენ ცოტაოდენი მიწა გვაქვს, —
სთქვა მან, — ამიტომ პატარა ნაკვე-
ფებზე წამოყენება, და ხელს აწერს

თსაც კი არ ვტოვებთ დაუმუშავებელ-
სს.

ვაგონის ფანჯარაში მოჩანდა პატა-
რა მთები, საიდანაც ჩხრიალით ჩა-
მორბოდა აქაფებული პატარა მდი-
ნარეები და ჩანჩქერები. მთის ასეთ
პატარა მდინარეს მრავლად შეხვდე-
ბით იაპონიაში. ტაგიმორიმ მითხრა:
ამ მდინარეებს ვიყენებთ ელექტროს
მისაღებად და ამიტომ იაპონიას ელექ-
ტროფიკაციის დარგში მეორე ადგი-
ლი უჭირავს მსოფლიოში ჩრ. ამ. შე-
ერთებულ შტატების შემდეგ.

მართლაც და, როდესაც დაღამდა,
სოფლები ელექტრობამ გააჩირაღ-
დნა.

ალბად, იაპონელ გლეხს ბევრი
სასოფლო-სამეურნეო მანქანა აქვს?!
— ვკითხე ტაგიმორის.

— არა, ელექტრობის გარდა ჯერ-
ჯერობით არაფერი მოუცია კულ-
ტურასა და ტექნიკას იაპონელ გლო-
ხებისათვის; ისინი ყოველთვის ხე-
ლით მუშაობენ, მანქანებს თითქმის
არც კი იცნობენ.

ტაგიმორიმ მიაგმო იაპონიელი გლე-
ხის ცხოვრების შესახებ. აუტანელი
სიღარიბე ხშირად აიძულებს გლე-
ხებს სულ იაფად გაჰყიდოს ფაბრიკა-
ქარხნებში თავისი ქალიშვილები.
სოფელში ჩამოდიან ფაბრიკა-ქარ-
ხნების პატრონების აგენტები და ეუ-
ბნებიან მოსახლეობას:

— ჩვენთან, ფაბრიკაში, მშენეი-
რი პირობებია, დიდ ჯამაგირს ვა-
ლევით და სამუშაო ადვილია.

დატაკ გლეხს თვალწინ წარმოუდგე-
ბა ვალები გასტუმრება, ოჯახის
სოქვა მან, — ამიტომ პატარა ნაკვე-
ფებზე წამოყენება, და ხელს აწერს

გადის სამი წელი — და ფაბრიკიდან ბრუნდება მისი ქალიშვილი, რომლის ცნობაც კი ძნელია: აუტანელ მუშაობას მოუტენია, უდროოდ დაუბერებია. მას თან მოაქვს რამოდენიმე ათეული მანეთი, სულ ეს შეაგროვა თავისი „დიდი“ ჯამაგირით...

რა ეძლევათ თვეში ამ მუშებს.

— 15-20 მანეთი, მაგრამ ფულადი არ აძლევენ: ისინი იღებენ ტალონებს, რომლებითაც შეიძლება სხვადასხვა საქონლის ყიდვა ფაბრიკის დუქანში: თვის ბოლოს ირკვევა, რომ საწყალ ქალიშვილს არა თუ არაფერი ერგება, არამედ პირიქით, ვალიც დასდებია.

— რამდენ საათს მუშაობენ დღეში?

იპონელ მუშას თვეში მარტოდენ ერთი თავისუფალი დღე აქვს. დღე-ღამეში კი 16 საათს მუშაობს.

ბევრი მუშა იპონიაში?

— 10 მილიონი.

— ნუთუ? მერედა პროლეტართა ასეთ არმიას განა არ შეუძლია შეკავშირებულად და ორგანიზაციულად ბრძოლა?

ტაგიმორი სდუმდა, შემდეგ კი მიიხედმოიხედა, — ხომ არავინ არის რუსული ენის მცოდნეო, — და ჩუმად მითხრა:

— ჩვენ გვყავს მუშათა კომუნისტური პარტია. ის აფხიზლებს დაბეჩავებულ იპონელ მუშის გონებას, ბეჭდავს არალეგალურ ჟურნალ-გაზეთებს, დგამს წარმოდგენებს, სადაც საბჭოთა კავშირის ცხოვრებაა ასახული. ეს პარტია რაზმავს მუშებს ბრძოლისთვის.

მატარებელი მიქროდა ფაბრიკა-ქარხნების ელსადგურების მახლობლად.

დადამდა! მალე ტოკიოში მივალთ.

— პიონერები გყავთ? ვკითხე ჩემს თანამგზავს.

— ტაგიმორიმ კვლავ მიმოიხედა; ჩვენ არავინ არ გვაქცევდა ყურადღებას.

— მე აკი გავაცანით იპონელი პიონერი გოგონა?!

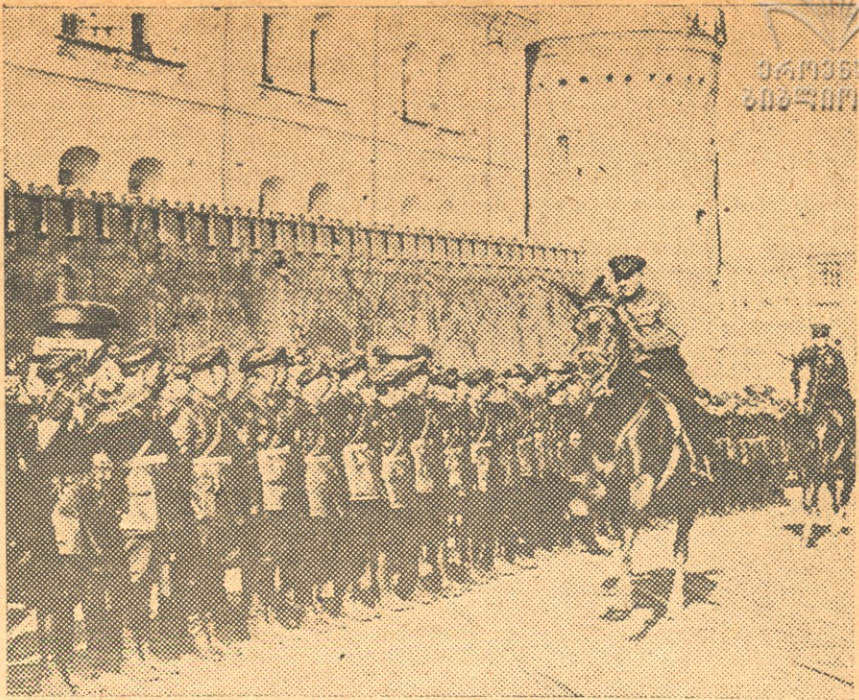
— სად?

— აი, — მანიშნა თავის დაზე, რომელიც არაფერს ლაპარაკობდა — მაგრამ ეს არავინ უნდა გაიგოს!.. იპონელ პიონერებსაც ისევე სდევნის პოლიცია, როგორც მუშებს.

მე ვუცქეროდი პატარა იტოს და ვფიქრობდი: ნუ თუ ამის დატუსაღებაც შეუძლიათ?!

ერთ თვეს ვიცხოვრე იპონიაში და დავრწმუნდი, რომ ყველაფერი, რაც მიაბნო გვაში ტაგიმორიმ, მართალი ყოფილა.

სწორედ ამიტომ სიხარულით და სიამაყით ზავს ვბრუნდებოდი შინ, საბჭოთა კავშირში, სადაც მუშებმა საბოლოოდ მოსპეს ძველი სამყარო.

— ამხ. გორიშნილოვი წითელი არმიის ალღუმზე —

პიონერები წერა-კითხვის უსოდინარობის ლიკვიდაციასთან ბრძოლაში

პიონერი ჩვენი სოციალისტური სახელმწიფოს ნორჩი მშენებელია. მან უნდა იფიქროს არა მარტო თავის თავზე, საკუთარ სწავლებაზე და ბედნიერებაზე, — მისი ოჯახის სინამდვილეს პირდაპირ უნდა უყუროს და თუ ვინმე ჰყავს ოჯახში — დედა, მამა, ძმა ან და უსწავლელი, უნდა ჩააბას სწავლაში.

პიონერმა წ.-კ. უცოდინარობასთან ბრძოლა უნდა დაიწყოს თავის ოჯახიდან. ეს ამოცანა არც ისე უმნიშვნელოა.

ხანდახან შეიძლება მშობლებმა დაღლილობა, ოჯახური საქმეები და სხვა მრავალი რამ მოიმიზეზონ, მაგრამ პიონერებმა დახმარება უნდა გაუწიონ მათ ოჯახში პრაქტიკული საქმიანობით. უნდა დააჯერონ: უსწავლელი, წერა-კითხვის არამცოდნე თანამედროვე ეპოქისათვის არარაობას წარმოადგენს.

თუ ოჯახში ყველა წერა-კითხვის მცოდნეა და გვერდით მეზობელ ბინაში, მეზობელ სახლში, — მოიპოვებიან წ. კ. უცოდინარნი, თუნდაც „მოზრდილი ამხანაგები“, — იქაც უნდა გადაიტანოს პიონერმა თავისი ძლევამოსილი იარაღი ფანქარი და რიგოლი. მამასადადე, პიონერი აქტიური ლიკვიდატორია თავის და მეზობელ ოჯახებში წ.-კ. უცოდინარობისა, რაც კარგად უნდა დაინახსოვრონ ჩვენმა ახალგაზრდა კულტმებრძოლებმა.

საბინაო-საიჯარო ამხანაგობებმა თავისი მხოოთ წერა-კითხვის უცოდინარობასა და მცირემცოდნეობას არა ნაკლები ბრძოლა უნდა გამოუტყაბდონ. თავიანთ სახლებში პიონერთა აქტიური მონაწილეობით უნდა აწარმოონ აღწერა სრულიად უცოდინართა და მცირემცოდნეთა. სოცმეჯიზრისა და დამკვრელობის მეთოდი ამ შემთხვევაშიაც აუცილებლად გამოყენებულ უნდა იქნეს — რითაც ადვილად დავძლევთ „ბევრისათვის უჩინარს“, მაგრამ საშიშ მტერს.

წერა-კითხვის უცოდინარ მშობლების ყველაზე ახლო მასწავლებელი პიონერია. პიონერებმა სისტემატიურად უნდა ამეცადინონ თავიანთი მშობლები, შეასწავლიან თუ არა წერა-კითხვას, შემდეგ უნდა დააინტერესონ ყურნალ-გაზეთებით და საზოგადოთ შერჩეული პოლიტიკური, ეკონომიური და მხატვრული ლიტერატურით. წინააღმდეგ შემთხვევაში, წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციას დროებითი ხასიათი ექნება.

არის ხშირი შემთხვევები, როცა ლიკპუნქტიდან დაბრუნებულები სრულებით არ აქცევენ ყურადღებას კითხვასა და თვითგანვითარებას, კმაყოფილებიან მხოლოდ იმით, რომ იციან სახელისა და გვარის მოწერა. აი სწორედ ამ გარემოებას უნდა მიაქციონ ყურადღება პიონერებმა, თორემ თუ მარტო სახელისა და გვარის

მოწერით დავეკაცოფილდებით, მი-
ზანი მიულწვევლი დაგვრჩება. დღეს
ყველასათვის აშკარაა, რომ კომუნის-
ტური პარტია და საბჭოთა ხელისუ-
ფლება დიდ ყურადღობას აქცევს აწ-
ვლა-განათლების საქმეს, ჩვენი ქალა-
ქები სავსეა სათანადო სკოლებით
მუშათა უნივერსიტეტებით, ინსტი-
ტუტებით და წერა-კითხვის უცოდინ-
ნარობის სალიკვიდაციო პუნქტებით.
დღეს წიგნი და რვეული მუშისა და
მუშის შვილების კულტურული ია-
რალია. ეს იარაღი მათ უნდა გამოი-
ყენონ მაქსიმალური შესაძლებლო-
ბით. პიონერთა რაზმებმა კი ამ საქ-
მეში უდიდესი როლი უნდა შეასრუ-
ლონ. სკოლა, ეს საკმარდ ორგანიზა-
ციამწინილი ერთეულია—საკმაო მას-
წავლებლებითა და მოსწავლე ახალგა-
ზრდობით. პიონერთა რაზმების ინიცია-
ტივით თვათეული სკოლა უნდა ვა-
დაიქცეს წერა-კითხვის უცოდინარო-
ბის სალიკვიდაციო პუნქტად და ად-
გილობრივ მასწავლებლებისა და
პიონერების აქტიური მონაწილეო-
ბით საზოგადოებრივ დატვირთვის
სახით უნდა ამოძრავდეს წერა-კით-
ხვის უცოდინარ მშობლების ტალღა,
რომლის აზვირთების შედეგად უნდა
მივიღოთ წერა-კითხვას მცოდნე მო-
ქალაქეთა ახალი კადრები.

საბჭოთა სკოლები არიან ახლო მე-
გობრები წერა-კითხვის უცოდინარო-
ბის სალიკვიდაციისა.
არა მარტო ქალაქ ადგილებში,
არამედ, სოფლებშიაც, ლამაზად

ფრიალებს საბჭოთა სკოლის წითე-
ლი დროშა. წერა-კითხვის უცოდინარ-
ობის მოსპობა განსაკუთრებით ად-
ვილია იმ სოფლებში, სადაც გლეხო-
ბაში უკვე ჩამოყალიბებულია კოლექ-
ტიური შრომა: კოლექტიური დის-
ციპლინით. — კოლექტიური შეტევა
წერა-კითხვის უცოდინარობის მოსა-
სპობათ აუცილებლად გამარჯვებით
დამთავრდება.

ეს, რასაკვირველია, იმას სრულე-
ბით არ ნიშნავს, რომ კოლექტივის გა-
რეშე დაჩინილი ღარიბი და საშუა-
ლო გლეხობა უცოდინარნი დავტო-
ვოთ. ისინიც უნდა ჩავაბათ ამ „კუ-
ლტურულ ბრძოლის“ ფერხულში.

ქალაქის პიონერ-რაზმებმა შეფო-
ბა უნდა აიღონ მახლობელ სოფლებ-
ზე ამ მუშაობის ჩასატარებლად.

ზაფხულზე, ბანაკად გასულ პიონე-
რთა რაზმებმა კარგად უნდა დაინახ-
სოვრონ, რომ მახლობელ რაიონების
გლეხობა მათ შეჰყურებს.

პიონერი სოფლადაც აქტიური მე-
ბრძოლია წ.-კ. უცოდინარობის მოს-
პობის საქმეში.

სოფლადაც წერა-კითხვის უცოდი-
ნარობის სალიკვიდაციო მუშაობის
შესახებ ჩვენ ცალკე წერილში გამო-
ვსთქვამთ ჩვენს აზრს. თითეულ პიო-
ნერს უნდა ახსოვდეს, რომ ის ნორჩი
და საღი ძალაა, რომელმაც უნდა იბ-
რძოლოს მშრომელთა ხალხის კულ-
ტურული ავლადიდებისათვის.

იყავი მზად, პიონერო, მტერთან:
წერა-კითხვის უცოდინარობასთან
ბრძოლისათვის.

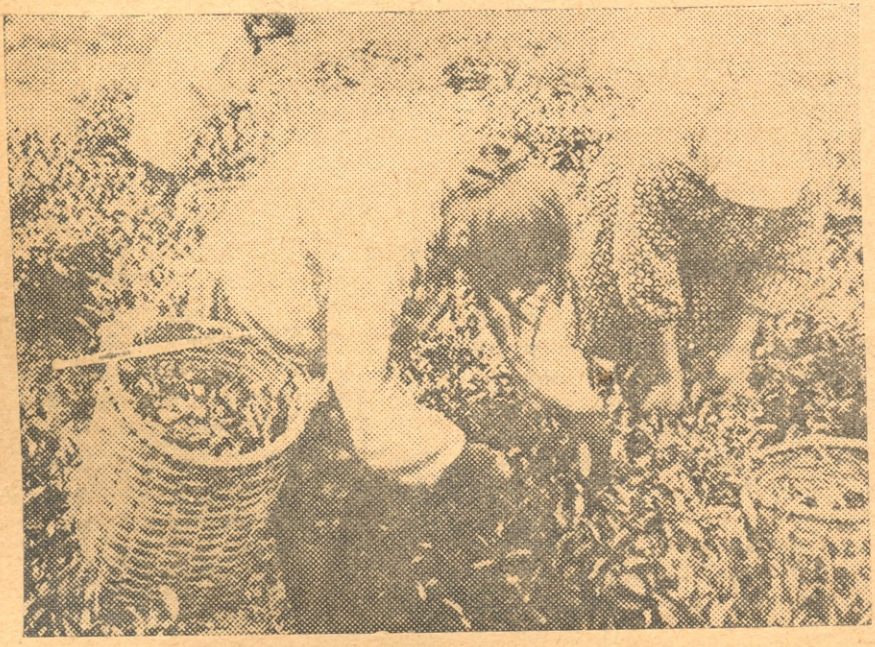
ზია.

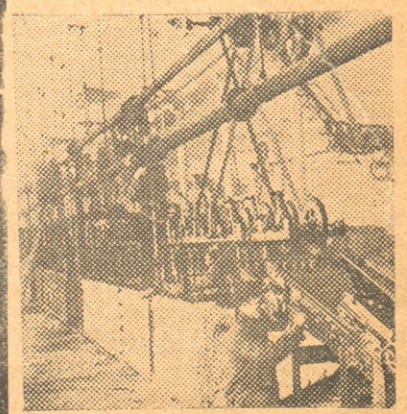
წითელი არმია მეცადინეობაზე

ქვიშხეთის პიონერთა ბანაკი. ჯოცონა.

ჩაის ფოთოლს კრეფენ

დ მკრედი კომკავშირლები

სიყვარულის გარეშე წარმოუდგენელია კომუნისტური საზოგადოება, ასე ლაპარაკობდნენ მარქსიზმის უდიდესი კლასიკოსები (მარქსი, ენგელსი, ლენინი). მაგრამ ჩვენს ზოგიერთ ამხანაგს ეს როდი სწამთ. ისინი ამბობენ—ჩვენ ყველაფერთ არა ბურჟუაზიული უნდა გვქონდეს, ბურჟუაზიას აქვს სიყვარული — არშეიყვება, ყოველგვარი რომანტიკა, ოჯახის ათასი უმზავსოება, ერთგულება ურთიერთისადმი, ბავშვები, ჩვენ კი ახალ თვალსაზრისზე ვდგებით, ჩვენ კუარყვოფთ სიყვარულის რომანტიკულ ღირებულებას, ჩვენ უარყოფთ ამ მძიმე ბორკილებს. სიყვარული უბრალო რამ არის, ფიზიოლოგიური. ჩვენ ისევე ადვილად შეგვიძლია დავიკმაყოფილოთ სიყვარულით გამოწვეული სურვილები, როგორც წყურვილი ჭიქაწყლის დაღვეით. ასეთ აზრს არავითარი საერთო არა აქვს ნამდვილ კომუნისტურ აზროვნებასთან. უდავოა ის ფაქტი, რომ ჩვენ ვიბრძვით ბურჟუაზიული ჩვეულებების წინააღმდეგ, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ერთი ხელის მოსმით უარყოფთ ყველაფერი. ჩვენ სიყვარულის საკითხი იყის კომუნისტური შინაარსით. სიყვარული ჩვენ გვესმის, როგორც გარკვეულ მიზნისა და ფუნქციის მქონე. კომუნისტებს არ ესაჭიროებათ სიყვარულის გაცვეთილი რომანტიკა. ის ამხანაგები, რომლებიც არ სწამთ სიყვარული და იტყვიან ჭიქაწყლის თეორიას, თეორიას ღრმა ექსპლოტატორულს მამაკაცის სივალახის თეორიას. (ლუნაჩარსკი). ასეთ ხალხს ჩვენ ვერ შეუიღბლებით. იმავე „მემარცხენე“ ამხანაგების აზრით, კომუნისტური საზოგადოება მოსაბობს სიყვარულს და ოჯახს. ჩვენ ვამტკიცებთ, რომ კომუნისტური საზოგადოება სიყვარულს კი არ მოსაბობს, არამედ იგი უნდა გასაპეტაკდეს. (ენგელსი). ასე რომ მომავალი კომუნისტური საზოგადოება წარმოუდგენელია სიყვარულის გარეშე. კომუნისტური ოჯახი მხოლოდ იარსებებს წყვილისაგან შემდგარ ადა მინანებისაგან. როგორც ოჯახის საკითხში ისე სიყვარულის საკითხშიც უნდა ვიბრძოლოთ ჩვენ ბურჟუაზიულ ჩვეულებების წინააღმდეგ. ჩვენ სასტიკი ბრძოლა უნდა გამოუტყვადოთ ისეთ სიყვარულს, რომელიც მხოლოდ რომანტიკულად თენთავს ადამიანს და იტაცებს მისტიკურ ფიქრთა ბურაწში.

ჩვენ სიყვარული გვინდა არა როგორც რომანტიკული თავდავიწყება—არამოთ როგორც გარკვეული კლასიური ფუნქციის მქონე. ბურჟუაზიამ

საუკუნეების განმავლობაში თავისი კლასიური შინაარსის მოთავსება შესწლო მასში. სიყვარული ბურჟუაზიულ ოჯახში ემსახურება ბურჟუაზიული კლასის მიზნებსა და ინტერესებს. ჩვენი ოჯახი, ჩვენი სიყვარული ძირითადად განსხვავდება ბურჟუას ოჯახისა და სიყვარულისაგან. ჩვენ ოჯახისა და სიყვარულის საკითხში ქვა-ქვაზე არ დავტოვებთ ბურჟუაზიულ ჩვეულებებს. ჩვენ სასტიკ ბრძოლას უტყვადებთ „ჭიქაწყლის თეორიის მომხრე ხალხს, რადგან აღნიშნულ თეორიას არავითარი საერთო არა აქვს კომუნისტური სიყვარულის პრინციპებთან. ჩვენ სასტიკ ბრძოლას უტყვადებთ სექსობრივ ანარქიზმს. უპირველეს ყოვლისა, კომუნისტური ოჯახი, კომუნისტური სიყვარული, ასეთ ტენდენციების წინააღმდეგ იქნება მიმართული. ჭიქაწყლის თეორია კი აცოცხლებს ძველ ბურჟუაზიულ ჩვეულებებს და ხელს უწყობს გარყვნილებასა და პროსტიტუციას.

რამი მდგომარეობს კონკრეტულად ჭიქაწყლის თეორიას სოციალური ბუნება? ბევრი კომუნისტი აზრით „კომუნისტურ საზოგადოებაში“ დავიკმაყოფილება სექსობრივი ლტოლვის, სიყვარულის მოთხოვნებისა ისევე ადვილი და უბრალო იქნება, როგორც „ჭიქაწყლის დაღვეა“ ჭიქაწყლის თეორია ღრმა ექსპლოტატორული თეორია... მამაკაცი ტანჯვას არ განიცდის სექსობრივი აქტისაგან. მისთვის ეს მართლაც „ჭიქაწყლის დაღვეა“ დედაკაცს ჭიქაწყლის დაღვეით არა დაუშვავდება რა, მაგრამ სექსობრივი აქტისაგან მას ბავში უჩნდება. აი სწორედ ის ბავშია მთელი საკითხის მთავარი და ცენტრალური ადგილი. მამაკაცის უხეშ — ექსპლოტატორული უგვანო თვალსაზრისით, მამაკაცი, „დაღვეს რა ჭიქაწყალს“ უცდის როდის მოუნდება კიდევ დაღვივა, დედაკაცმა კი უნდა აღწარდოს მთელი რესპუბლიკის ბავშვები“. (ლუნაჩარსკი“).

ამს. ლუნაჩარსკი აქ არ სვამს წერტილს და განაგრძობს „ამ ჭიქაწყლის თეორიამ მთლად გადარია ჩვენი ახალგაზრდობა. და მრავალი ვაჟაკისათვის და ქლისათვის იგი საბედისწერო გახდა. მისი მომხრეები ამტკიცებენ, რომ ეს მარქსისტული თეორია არის. გამაღობთ ასეთი მარქსიზმისათვის... მე კი ჭიქაწყლის“ „შესანიშნავი“ თეორია ანტი მარქსისტული, ანტი საზოგადოებრივ თეორიად მიმაჩნია“. ამს. ლუნაჩარსკი სავესებით მართალია. ჭიქაწყლის თეორია არის გარყვნილების თეორია, რომელიც

ხელს შეუწყობს ჩვენში პროსტიტუციის ზრდას. თეორია, რომელიც იწვევს სექსობრივ ანარქიზმს, რომელიც ძველი ბურჟუაზიული ოჯახის ნაშთია და რომლის წინააღმდეგ ჩვენ სამკედრო - სასიცოცხლო ბრძოლა ვაქვს გამოცხადებული. სწორედ „ჭიქაწყლის თეორია“ ქონდა მხედველობაში. ამს. ლენინი, როდესაც ამბობდა: „თუმცა ჩემი თავი ყველაზე ნაკლებად მიმაჩნია გულჩახვეულ ასკეტად, მაგრამ ჩვენი ახალგაზრდობის და ზოგჯერ დიდების ვერცხვადებული ახალი სექსობრივი დამოკიდებულება, ხშირად მეჩვენება წმინდა ბურჟუაზიულ სექსობრივ და მოკიდებულებად, მეჩვენება კეთილ ბურჟუაზიულ მეძავთა სახლის სხვა სახეობათ“.

არა ჭიქაწყლის თეორიები, არამედ თეორიები ჯანსაღი, რომელიც მოგვეცემს ჩვენ ბრძოლის ხალხის ახალი კომინისტურ საზოგადოებისათვის. ჩვენ სექსობრივ ანარქიზმისა და აღრევის ნაცვლად ვიბრძვით კომუნისტურ ოჯახისათვის შექმნილს წყვილისაგან. კომუნისტური საზოგადოება აუქმებს ბურჟუაზიულ ჩვეულებების ყველა ნორმებსა და კანონებს. ჩვენ ვიბრძვით იმისათვის, რომ სექსობრივი „სიყვარული განვითარდეს და გასაპეტაკდეს“ (ენგელსი). რას ნიშნავს „განვითარდეს და გასაპეტაკდეს“ ამს. ლუნაჩარსკი აღნიშნულ საკითხს ასე უბასაუბრებს: „რას ნიშნავს „განვითარდეს“? იქნებ იმას, რომ უფრო მეტად მივყოთ ხელი სექსობრივ სიყვარულს? როგორც თქვენ თითონ ხედავთ ლენინი გადაჭრით უარყოფს ამას. რას ნიშნავს „გასაპეტაკდეს“? იქნებ იმას, რომ გარყვნილი ფრანგ ბურჟუებისაგან გადმოვიდოთ ყოველგვარი სექსობრივი სიყვარულის სიმანინჯე? ამაზე ლაპარაკიც კი სირცხვილია. ეს ნიშნავს იმას, რომ სიყვარული არ უნდა წარმოადგენდეს ყოველდღიურ მოვლენას „ჭიქაწყალს“—იგი ამაღლებული უნდა იქნას უაღრესად წარმოადგენდეს არა ჩვეულებრივად თვალსაჩინო რამეს. ასე სიყვარულს სთვლის ენგელსი „გასაპეტაკებლად, როცა „იგი სწინა თავის წიგნში სახელმწიფოსა და ოჯახის შესახებ“. აი, რას ნიშნავს სიყვარული უნდა „გასაპეტაკდეს“. როდესაც ამბობდა ენგელსი და ხშირად მოგაგონებდა ლენინი, კომუნისტური საზოგადოება იქნება თავისუფალ სიყვარულის სამყარო, რომელიც მიმართული იქნება ყოველგვარ გარყვნილებისა და მრუმობის წინააღმდეგ. ის ვინც იტყვის და იზიარებს ჭიქაწყლის თეორიას, მას არა-

ვითარი წარმოდგენა არა აქვს კომუნისტურ ოჯახზე და სიყვარულზე. ჩვენ ვიბრძვით ოჯახისათვის, ჩვენ ვიბრძვით ჯანსაღი სიყვარულისათვის“
„მე აზრითაც არ მომივა ვიქადაგო ასკეტიზმი ამბობდა ლენინი. კომუნისტური საზოგადოება არ ქადაგობს ასკეტიზმს, არამედ კომუნიზმმა უნდა მოიტანოს არა ასკეტიზმი, არამედ ცხოველყოფილება და სიმხნევე, რომელიც სიყვარულით აღსავსე ცხოვრებამ უნდა გამოიწვიოს“ (ლენინი).

ბევრი ჩვენი ამხანაგი იმასაც კი ფიქრობს, რომ კომუნიზმი მოსპობს სიყვარულს. ეგ შემცდარი აზრია, რადგან „კომუნიზმი წარმოუდგენელი სიყვარულით აღსავსე ცხოვრების“ გარეშე, რომელიც ჰემმარიტ ცხოველყოფილებას ქმნის. მაგრამ ხშირად უმსგავსო სქესობრივ სიკარბეს არ მოაქვს არავითარი ცხოველყოფილება და სიმხნევე, პირიქით ამცირებს მათ“ (ლენინი).

ასე, რომ კომუნიზმი აუქმებს ძალმომრეობის ყოველგვარ ფორმებს: ჩვენ ვიბრძვით კომუნისტური სიყვარულისათვის, რომელიც იქნება ხალისისა და ენტუზიაზმის მიმცემი და არა რომანიულ მოთენთვის სიმბოლო.

ბ. მ.

მებრძოლი გოგონა

კუნთ-მაგარი, უშიშარი,
გზებს მიჰყვება წინ.
უსაფუძლო სევდა, შური —
მოსპე, გადაწვი.

გული მზისთვის გადიშალა —
მართავ ბანაკებს;
ერთი სიტყვით, მშენებლობის
დარგებს განავებ.

თუ ღრუბელი ცას მოედო,
ამოვარდა ქარიც,
მიზნებისთვის თავს გასწირავს:
პიონერი ქალი.

მეამბოხე გოგო გახდი,
დღეა მზიანი...
მოხვალ მხედრულ ნაბიჯებით —
ვაჟურ თმიანი.

ჩვენ ვმშენებლობთ, ჩვენ ვმტკიცდებით...

ჩვენ მივდივართ წინ.
ძველი ყოფა ბოლშევიკურ
ცაცხლით გადავწვი.

დ. შ.

პიონერების ანტირელიგიური კრება

ანდორ გაბორი.

ფ ა შ ი ს ტ უ რ ქ უ რ ა ზ ე *)

გედემანშტრასე, კუთხე ვილგელმშტრასე-სი — ქალაქის შიგ შუა გულშია, ორ ნა ბიჯზე ფრიდრიხშტრასედან. ეს არის ერთი წყნარ ქუჩათაგანი ცენტრალური ბერლინი-სა. ასეთია მისი ყოფილი რეპუტაცია. ასე იყო ძველ დროს. მას შემდეგ კი, რაც აქ მოთავსდა თავისი გენერალური შტაბით გრატლერის პარტია, გედემანშტრასეზე გა-ნუწყვეტილად ქაჩაობენ ამბები.
გედემანშტრასეს არ შეუძლია უქმყოფი-ლო იყოს. ის შეიქნა მოძრავ და განთქმულ ქუჩად.

ნაციონალ - სოციალისტების რიგებში ყველა შინა - პარტიული მღელვარებანი სახელდობრ აქ აღმოცენდებიან.
აქ მოხდა შტრასერის ჯგუფის აჯანყება, როგორც ელვა მოახლოებულ ქექა-ქუხი-ლის წინ. პარტიიდან შტრასერის ჯგუფის გამოსვლა იყო მხოლოდ სულიერი განხეთ-ქილება, რომელსაც ადგილი ჰქონდა განთქ-მულ სექტემბრის არჩევნების წინა ხანებში. ინტელიგენტებმა, რომელნიც იყვნენ გიტ-ლერის პარტიაში, შენიშნეს, რომ გიტლერ-ის მოძრაობა არა თუ არ არის რევოლუ-ციონური, არამედ არაფერი საერთო არა აქვს პროლეტარიატთან. გიტლერმა ადგი-ლად სძლია ამ ჯანყს. მას სრულიადაც არ ესაქირებოდა პარტიაში ისეთი „თოვრი-ტიკოსები“, რომლებიც ძალიან ბევრს ფიქ-რობენ სხვადასხვა ნივთებზე.

შემდეგ მოიც, იმავე გედემანშტრასეზე, ჯერ კიდევ არჩევნებამდე, მოხდა პირველი ამბოხება შემდეგი წყობისა. ფაშისტების ჯა-რებმა, რომელთა დანიშნულება იყო ტე-რორი, დარბევა და სიკვდილი, უარი განაც-ხადეს შემდეგ „მუშაობაზე“ იმის გამო, რომ მათ მცირებს აძლევენ და აგრეთვე იმი-სთვისაც, რომ მათ მეთაურებს არავინ ჰა-ტივს არ სცემს.

ეს ამბოხება უკვე მეტად სერიოზული იყო. სწორედ მაშინ გედემანშტრასემ პირ-ველად დაიწახა საბედისწერო თვითმავალი ვოტლერისა, რომელიც ისე ნაკლებ პოპუ-ლარულია შემტევათა წყობის წყევითა შო-რის, როგორც ის მცირე თვითი ჯამა-ვირი 18 ათასი მარჯა, რომელსაც იღებს გიტლერი. მამა-ღმერთი, ადოლფ გიტლერი, თავისი მოსაწონად დატოვებლი უღვაშებით თათონ დაეშვა მიუნენის ციდან და მოვიდა ბერლინში, რათა ლიკვიდაცია იყო შეთქმუ-ლებისათვის. ლაპარაკობენ, თითქოს ის ქი-დნე ცრემლსა ღვრიდა, მეამბოხეთა გასატე-

ხად. ყოველ შემთხვევაში ყოველივე ეს მო-წყობილი იყო მეტად თეატრალურად. გიტ-ლერი გადებოდა შუთქმულთა მეთაურს კა-პიტან სტენისს, გაუწორდა მას ხელი და უთხ-რა:

— ზავი სამუდამოდ.
ეს წარმოებდა სცენაზედ, კულისების უკან კი (ფარდის იქით) გიტლერს მოუხდა დიდ ძალი ფულის დაჩრავება და კიდევ მეტი და-პირებები, რომ დააჯილდოვებდა თბილი ადგილებით მათ, ვინც დარჩებოდა მისი ერთგული.

და შემდეგ შესანიშნავი თვითმავალი გა-გორდა გედემანშტრასედან უკან მიუნენში. მამა - ღმერთმა გიტლერმა დასვა თავისი წყვილი ქრისტე ჩრდილოეთ გერმანიაში, ერთი სამოქალაქო მესია (მხსნელი) — პა-ტრას ექიმი გებელსი, და მეორე სამხედრო მესია — ზორბა კაპიტანი სტენესი. გებელ-სი ანბორციელებდა სიტყვას. სტენესმა აიღო თავისი თავზე საქმე.

ასეთი საქმე — ერთი შრავალი ცხოვან-თავანი გათამამდა თვით გედემანშტრასეზე. ეს საქმე იყო მკვლელობა ორი მუშისა, რომლებიც შემთხვევით აღმოჩნდნენ არა კო-მუნისტები, არამედ რესპუბლიკანური ფლა-გის“ ორგანიზაციის წევრები, ამის გამო სო-ციალ - დემოკრატია მოექცა განსაკუთრე-ბულ მძიმე მდგომარეობაში: ის იძულებული შეიქნა, აეტეხა ცრუ კამპანია ფაშისტების წინააღმდეგ. ბერლინის პოლიციამ გველ-ლებს მისცა საშუალება მიმაღულიყვნენ, მაგრამ მათდა საუბრედუროდ, ერთი იმათგანი დააპტიმრებული იქნა ავსტრიის საზღვარზე. ატყდა დიდი აურ-ზაური, აყალ-მაყალი: პო-ლიციამ ალყა შემოარტყა ფაშისტების შტაბს გედემანშტრასეზე, თავის თავად იგუ-ლიანებდა მხოლოდ სხვის დასანახავად.

ამის შემდგომ გედემანშტრასეზე ჩამოვარ-და გაცილებით მეტი სიმშვიდე. მამა-ღმერთ-მა მიუნენში რამდენიმედ დაჰყარა ორიენ-ტაცია. მიუხედავად იმისა, რომ რამოდენიმე მინისტრის პორთფელისთვის მთავრობას შე-სთავაზა ყოველივე, რაც მათ სურდათ, მა-ინც ვერ მიიღო ხელისუფლება, ვინაიდან სოციალ - დემოკრატებმა შესთავაზეს კი-დეც მეტი. სოციალ - დემოკრატებმა გამოლ-გენ უფრო იაფნი, წავიდნენ დიდ დათმობა-ზე და დაამარცხეს თავიანთი მოქიშპე. კბი-

*) ანხ. გაბორი გერმანელი პროლეტარუ-ლი მწერალი.

ლების ღრუბრით ნაციონალ-სოციალისტებში გავიდან რეისტიგადან, რითაც სურდათ დაწოლა მოეხდინათ ბრიტანებზე. ეს არ მოხერხდა. სოციალ-დემოკრატების შიშვენიერად შეცვალეს ნაციონალ-სოციალისტები. ვიტლერი დაჯდა ორ სკამ შუა და შიგ წიშებაში.

ყველა ამ ბნელ საქმეების დროს გერმან-შტრასეს ხელახლად მოუხდა ეთაპმანა მნიშვნელოვანი როლი. იქ განუწყვეტილვ ანთია აჯანყების ცეცხლი. ჯაროვხულად ეხლა იქ მხოლოდ მოხდა ჯანყი დაქირავებულთი, პარტიის შეთარაღებული და გაყიდველ კონდოტიერებისა, კაპიტან წინესის მეთაურობით. მაგრამ ეხლა ცხადია, რომ უფრო ღრმა მიზეზებმა გამოიწვია მღელვარება ფაშისტური მეამბოხეთა რიგებში, ეს მიზეზებია — რადიკალიზაცია, ვიტლერის პარტიის გახრწნა, იმედების ვაცრულება და მოთმენებიდან გამოსვლა მათ მოტყუებულ პროლეტარულ ელემენტებისა. ამ გახრწნაში არის ერთი რამ, რასაც აქვს ფრადი დიდი მნიშვნელობა მომავალ ამბების განვითარებაში.

სამართლიანი იქნება აღინიშნოს, რომ ამ შემთხვევაში მღელვარება გედემანშტრასეზე გამოიწვევლია არა მიუხეხებით, არამედ გოლნოვით. მიუხეხენში მითავსებულა „კანვის ვერი სასახლე მშენებელი“ მენობა ფაშისტური პარტიისა. ვიტლერი ზის ამ სასახლეში და ისერი იქედან ყველა იმ „რევოლუციონურ“ ლოზუნგებს, რომლის მოგონებაც კი შეუძლია ხალხის გასასულილებლად ის დადებებს გზებს აქტიურს, მინისტრული მონაწილეობისა კონტრ-რევოლიუციონარულ. გოლნოვნიში მითავსებულა საპატიმრო, რომელიც მდიდრულათ მორთულია. იქ ზის ლეტენანტი შერიგებული. ყოფილი აქტიური თანამშრომელი ვიტლერის მეთაურობა და ორგანიზატორი ფაშისტური პარტიის რეისტიგადან. ეს შეღინგერი დაქმენ ჰეზებს რევოლიუციონარული აქტიური მონაწილეობის მისაღებად, ის მიდის კომუნისტებთან.

თამაში რევოლიუციონური ლოზუნგების ქვეყანაში, სადაც რევოლიუციონარულად დასდის წესრიგში, ეს არის არა მხოლოდ რეკლამისა და პროპაგანდის საქმე, როგორც ამაზე თავის ავტობიოგრაფიაში ლაპარაკობ ვიტლერი. ბატონმა მხვილობა მრეწველებმა, რომლებიც დღემდე დიდებულად აძლედენ სუბსიდიებს ვიტლერს, სხვებზე ადრე შენიშნეს, რომ ამ მოძრაობაში ყოველივე არ არის წესრიგზე. წარმომებში ვიტლერის პარტია ვერ აღწევს ვერავითარ დიდ მიღწევებს. საქარხნა კომიტეტების არჩევნებზე გამოსვლა ფაშისტური პარტიის წევრების აღწევს საწინააღმდეგო მიზანს: მღუშები თვალნათლივ ხედავენ, რაში მღგომროვებს ფაშისტური საწინააღმდეგო, მათ ესმით, რომ სოციალ-დემოკრატია არა თუ არის ფაშისტისაგან დამცველი, არამედ, წინააღმდეგ მიყავს წარმოება ფაშისტისაგან. და მღუშები ხმას აძლედენ წითელ სიას. გადაღიან რევოლიუციონურ პროფეგონზიონ-

ში. აშკარა, სოციალ-დემოკრატები ცდილობენ დაანახონ სხვებს, თითქოს ისინი ვერ ამხნევენ ამ გადასვლას წითელ ფორტზე, მაგრამ მწარმოებლებს საქმის მღგომარეობა არ მოსწონთ. და ვიტლერიც დებულობს ახალ დირექტივებს. მან უნდა მოიკილოს წითელი ფერი, რითაც ის აღამაზებს მოძრაობას და უკვე ავდოს რევოლიუციონური ფრანგების წამოსროლა. ვიტლერი სწრაფად ასრულებს ბრძინებას. ის უფრო და უფრო „რევოლუციონარული“ მისი საზინთარ კონკურენციამ სოციალ-დემოკრატებთან. ის მიდის ისე შორს, რომ მთლიანად იზიარებს ყველა დიქტატურულ მუხლებს გინდენბურგ-ბრიუნინგის საგანგებო ბრძოლებისას, რომელიც უქტერს თიკს პროლეტარულ მოძრაობას ყელზე.

ფრიად სწრაფად იქნა გადაყლაბული მავარი ნაქერი. საქმლის მომენტებელი ორგანოები არ შეიძლება არ დაზინებულყო. სტენესი და გედემანშტრასე ხედავენ, რომ პარტიისათვის „რევოლიუციონური“ სახის მოწინავება სახიფათოა. თუ, ერთის მხრივ შერიგერი პირდაპირ და მეორეს მხრივ— ვიტლერი ვადანვევთ აშკარავებენ მსებების წინაშე ფაშისტური პარტიის ქეშმარიტს ბუნებას, მაშინ, დაქარბებით, პარტიაში საკითხი მსებებზე დამთავრდება. განსაკუთრებით ეს ენება პროლეტარულ ენებს. ისინი ვაქტივევინ იქით, სადაც, მართლაც ისმის საკითხი რევოლიუციონარული. მაშინ დარჩებიან მხოლოდ დაქარბებულნი, და სტენესმა თავისი გუნდებიან იციან, რომ ეს არის ცოტა ნამდვილი მამოძრავებელი ძალა მიდის.

გრივალში, რომელიც ტრიალებს გედემანშტრასეზე, ორი ლოზუნგი ებრძვის ერთი მეორეს.

— ძირს რევოლიუციონური ფრანზა. ის მანებელია ჩემი კავშირისათვის ფულებთან და ხელისუფლებასთან — გაჰკვივის ვიტლერი.

— ძირს ვიტლერი. ის ჰკლავს რევოლიუციონურ ფრანზას, ანგარიშს მოძრაობას. — ეს მებრძოლო ლოზუნგია სტენესის ჯგუფისა.

— ძირს ყოფილგვარი მოტყუებლობა. გზა რევოლიუციონარული. მებრძოლო მუშათა კლასის რიგებში. — აქხედებს შერიგერი და მისი სიტყვები გაისმის შორს ციხის ბაღისკენ.

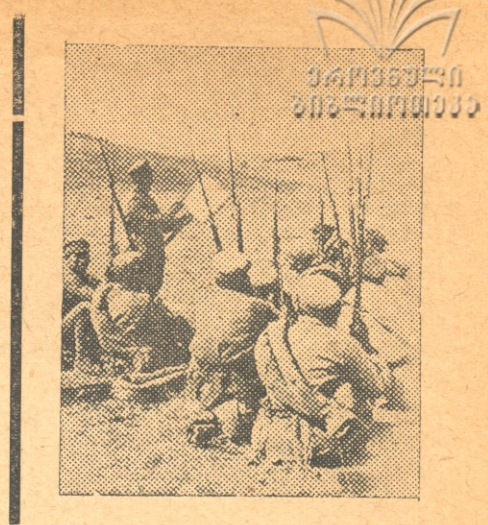
გერმანშტრასეზე მიდის ბრძოლა მხოლოდ ორ პირველ ლოზუნგთა შორის.

გუმინ, როდესაც მე იქ ვიყავი ფაშისტების მთავარი ბინაში კიდევ ისხოტე სტენესის აჯანყებელი მომხრენი. „დეგრადირებ“ ნაციონალურ-სოციალისტების ერთად-ერთი განხეთი, რომელიც გამოდის ბერლინში, ჯერ კიდევ ხელში ჰჭკოდათ.

გედემანშტრასეზე საცნობისმოყვარეო ცოტა რამ აღმოჩნდა. მაგრამ მონარენი ოდგენ ქუჩებში და ელოდებოდენ ამბებს. ამბები ხდებოდა თვითონ შენობაში ფანჯარებზე კი ფარდები იყო ჩამოშვებული. მოლოდენ თვითმავლები. იქიდან გამოდიოდენ ნაციონალისტები უთუოდ, მეთაურები. ყავის ფერი ხალათი ფაშისტური ნიშანი სახელოზე.

ნთუდ ეს ის განთქმული ფაშისტური მკვლილი მუხლია, რომელიც ვიტლერსა და ნიშნა სტენესის შთამომავალად. დახ, რასაკვირველია, ისაა. გულახდილად რომ ესტუქა, მე მას არა სავსებით კარგად ვარჩევი სხვა ნაციონალურ სოციალისტებისაგან. ის აშკარებით მიემართება შენობაში და რასაკვირველია, ჩვენ ქუჩაში ვერ დავინახავთ, თუ როგორ ვაწინავედ მას სილას სტენესის მომხრეები. დრო გამოშვებით იღება კარი, საიდანაც გამოვრის ნაციონალურ-სოციალისტი, და ახალგაზრდობა შემწვეთა წყობიდან კიბების ორივე მხარეზე ჩამწკრივებული მიახებას უტანდათ.

- გათორიე გარეთ.
- ასევე აცილებენ ადიუტანტ მუღლსაც. შენობიდან გამოვრეცილი სდვანან ქუჩაში, ჩაილაპარაკებენ:
- დაიცადეთ ჩვენ კიდევ დავბრუნდებით.

ესენი არიან ვიტლერის მომხრენი, რომელიც სტენესის ხალხმა გამოიჩინა პანულ-როით და მუშტებით.

პოლიციულთა გუშავები მიმოდინან ქუჩაზე.

— გაიარეთ, ბატონებო, გაიარეთ, აქ არაფერია დასახანი.

მართლაც დასახანი არაფერია. ქუჩაზე იკრებიებიან მოდრეთა ჯგუფები. ვიტლერის მომხრენი აცხადებენ რომ სტენესი — მეამბოხეა სტენესის მომხრენი ამტკიცებენ, რომ ვიტლერი — გამცემია.

ჯგუფებში ერთვიან პროლეტარები, მათი დასტყვები ცხადია:

— ამხანაგებო, თქვენ ორივენი მართალი ხართ. თქვენი მეთაურები არამხადებია. ვიტლერი ისეთივეა, როგორც სტენესი.

ერთი კვირის წინად გედემანშტრასეზე ასეთი ლაპარაკს, შიშით რომ არ ეცემნათ, ვერავინ ვერ გაბედავდა, მაგრამ აქ ესლა განხეთქილება და „სხვისი შხამი“ ისე კისხის ღია ქრილობაში.

დღეს, როცა მე ხელახლად მივედი გედემანშტრასეზე ფაშისტების მთავარი ბინა უკვე დაკავებული იყო ვიტლერივითაა მიერ. ეს გადატრიალება მოხდა ქუჩებში შეტაკების გარეშე. შეტაკებაზე არ შეიძლება ლაპარაკი ყოფილიყო. წინაიდან ნაციონალური სოციალისტები დგანან კერძო საკუთრების თვალსაზრისზე, საქმე იმაში კი არ იყო, თუ ვისა აქვს უფლება, ან ვინ უფრო მავარი მუშტებიანია, არამედ ყოველგვარ რომანტიკულობის გარეშე დაისეა საკითხი: ვის ეკუთვნის შენობა, ვის უფრო მეტი აქციები აქვს წაბოჭყებაში, აქ უკვე ვერავინ ვერ ვაწყობთ. სალაროს გასაღები ვიტლერის ხელშია.

ამგვარად ვიტლერიც ვადანედა ვიტლერის მხარეზე. ის გამოხებადა გედემანშტრასეზე მხოლოდ მოკლე დროით. პატარა კაცი ძალზე ფრთხილია, მას არ უნდა თავისი ზურგზე მიიღოს ცემა. ის ვიტლერის სახელოს გამო მუშაობადა ნაღდი ფულებით და დაპირებით; ამ შემთხვევაში უფრო ფულებით, ვიდრე დაპირებებით.

გედემანშტრასეზე ხელახლად მოიყარა თავი ცნობისმოყვარეთა ჯგუფმა. ყოველგვარი დავა და ლაპარაკი მილიდა წყნარად; ვინც იღიან აქვე გუშავებდა პოლიცია.

— ვიტლერმა მოატყუა სტენესი, გელაპარაკები თქვენ. — ვიტლერმა აკი უთხრა: „ზვიე სამუღამოდ“. და აქედან რა.

— სტენესმა დაარღვია ერთგულება ვიტლერისადმი, ეს ცხადია.

და ხელახლად მოდრეთა შორის გამოჩნდებიან პროლეტარები თავიანთი სოლომონისებური ვადაწყვეტილებით:

- თქვენ ორთავე მოვატყუათ, თქვენ ორ თავისი წინააღმდეგინ უნდა იყიეთ. მე მენებებდა ვიოვო განსხეაფებდა გედემანშტრასეს. დღევანდელსა და გუშინდელ დღეების შორის. იგივე ყავისფერი ხალათები, იმისთავე ფაშისტური ნიშნები სახელოებზე ხალათები საყულოზე იგივე სახეები მკვლელობისა. ხანგამოშვებით ისმის

ხმა. ცხადია იქ, შიგნით კიდევ აქვს დავა ადგილი.

დროგამომწვევებით იღვბა კარები. შესასვლელი სდგას ახალგაზრდობა შემტყვევთა წყობიდან და წინანდებურად გაისმის ყვიროლი.

— გაეთრიე გარეთ.

— თითქოს ყოველივე იგივეა, მაგრამ ეხლა გიტლერები პანლურით და მუშტებით ადღებენ სტენესის მოხზრებებს. მე არ ვხედავ არავითარ განსხვავებას, შესაძლებელია მართალია, რომ შემტყვენი, რომელიც დგანან შენობის შესავალში და პანლურს სცემენ, ისინივე არიან გუმინ, რომ იყვენ. მხოლოდ გუბეუსი მოსყიდულია და გადასულია მეორე მხარეზე, და იმავე ფენსაძებლთა ლანჩა ეხლა ენება ამ სახლის გუმინდელ პატრონთა შარვლების უკანა ნაწილს.

გედემანშტრასეზე მხოლოდ გარეგნულად და მხოლოდ ბრძოლა ორ ლოწუნებს შორის: გიტლერი თუ სტენესი? ნამდვილად ის საქმე მათ ორივეს სრულიადაც არ ენება.

გამარჯვებულია, რომელიც აქ სრულიადაც არა სწანს, გამარჯვებულია, რომელიც ფარავს ორივე ჯგუფს, რომელიც მობლოჩხაციას უკეთებს ბერლინს — მიუნხენის წინააღმდეგ, გამარჯვებულია, რომელსაც ყოველივე უჭერის დაჭიმულად, გამარჯვებულია ის ადამიანი, რომელიც ზის გოლნოვანში. ის

გამარჯვებულია არა როგორც პიროვნება, არამედ როგორც ის, რომელმაც წარმოთქვა ჯადოსნური სიტყვა, გამსხნელი კარები-სა, გამომყვანი ამ ყაენსფერ წუშპესაგან.

გამარჯვებული ეს შევჩინგელია თავისი ლოწუნებით:

— წინ ნამდვილი რევოლუციისაკენ, კომუნისტურ პარტიანში.

გედემანშტრასე წყნარდება, გიტლერი რიცხავს კაპიტან სტენესს, და მოულოდნელად გაიხსნა საიდუმლოება, რომ ის სრულიადაც არ არის კაპიტანი, არამედ, პოლიციის ოფიცერია, რომელიც დღემდე ითვლება პოლიციის სამსახურში. გიტლერმა ამაზე წინადაც იცოდა, მაგრამ არაფერი საწინააღმდეგო არ ქონდა. ეხლა კი ის ამუღავნებს მესიას. მესია თავისი მხრივ კი ამუღავნებს მამა-ლიტონს.

მაგრამ ყოველივე ეს არც ისე მნიშვნელოვანია.

თამაშობენ როლს მხოლოდ ის პატიოსანი მოამბოხნი, რომელთაც მისცეს 6 მილიონი ხმა ნაციონალ-სოციალისტებს არჩევნებზე და რომელთაც მიიღეს პოლიტკოენის თვალსაჩინო გაკვეთილი.

იმათმა ეხლა უნდა იზრუნონ იმაზე, რომ გედემანშტრასე „მეთაურთა ბრძოლის“ შემდეგ ხელახლად გამოცოცხლდეს და ეს იქნება უკვე ნამდვილი გამოცოცხლება.

აღმოჩნდენ კეთილი ადამიანები და დაიწყეს ფულის შეგროვება ვეიქილმა როდიმ, (ამ ვეიქილს მღვდელმა ძირჩია) 110 დოლარი მონიბოვა და ჩვენც ეს თანხა ძლივს-ძლივობით შევაგროვეთ და მივეცით.

მაგრამ ამ ვეიქილმა ხოლოდ უშველა ჩვენი ბეშვების დაღუბვას. სასამართლოში მან განაცხადა; რომ ეს ზანგები დამნაშავენი არიან და საჭიროა მათი ლინჩეს სასამართლოში გადაცემა.

როია შეიბრალეს. ის მხოლოდ 14 წლისაა და მოსამართლეებმა ვერ გადაწყვიტეს მისი სიკვდილით დასჯა. მაგრამ მე არ ვიცი — რა უფრო უკეთესია, სწრაფი სიკვდილი, თუ მთელი სიკაცხლის გატარება ოთხ კედელს შორის უმზეროდ და უჰაეროთ.

გაზეთები, რომლებიც ამ საქმეზე სწერენ — სტყუიან. ისინი ამბობენ, რომ თითქოა პასუხისკერბაში მიცემული ზანგები ყველაზე სრულ-წლოვანი იყვნენ. ეს არაა მართალი. მე ვიცი იქ უმრავლესობა ჩემი ენდის ტოლები არიან. და იუდეჟინ ვილიამი კი მხოლოდ რამოდენიმე თვით უფროსია როიზე.

ასეთ გაჭიკვრების დროს მომეშველა რემედასი. ნიუ-იორკიდან გამოგზავნეს თავიანთი ვეიქილები და წარმომადგენლები, რომლებმაც დახმარება გაუწიეს ჩვენს ბავშვებს ციხეში.

საწყლები, — თუ აქამდე მათ საზიხორად იღებავდენ, ახლა დაიწყეს მიღება ამანათების სახით. მე კი განმიმარტეს, რომ რემედასი, — ეს ჩვენი მუშური ორგანიზაციაა, — რომელიც დახმარებას უწევს ყველა მშრომელთ მათ მტრებთან — კაპიტალისტებთან ბრძოლაში, რემედასის წარმომადგენლები გამოცხადდენ ჩემთან და მკითხეს: „მისს რაიბ, თუ გინდათ თქვენი ბავშვების დახსნა, მაშინ საჭიროა სერიოზული და თავდადებული მუშაობა“ — ო.

მე არ მეშინია არავითარი ძნელი სამუშაოს და ამიტომ, როგორც კი მითხრეს საჭიროა ნიუ-იორკში წასვლა და მონაწილეობის მიღება იმ კამპანიაში, რომელსაც აწყობს რემედასი რვა ზანგის სიკვდილისაგან დასახსნელად, მე იმ წამსვე დავთანხმდი და აი, მე და ლიუსილ უკვე ნიუ-იორკში ვართ, სადაც გამოვდივართ მრავალრიცხოვან მოშვების წინაშე და მათ ვუამბობთ ამ საშინელ საქმის ირგვლივ სიმართლეს და მე ვიტყვი კიდევ, რომ, რაც არ უნდა მოხდეს, მე ამ სამუშაოს თავს არ მივანებებ, მე მინდა ვიმუშაო ჩემ კლასიურ ამხანაგებებთან, რომლებიც იბრძვიან მჩაგვრელთა წინააღმდეგ. „მე ისინი ვში ბრძოლისათვის“.

ალა რაიბ.

„მე ისინი ვში ბრძოლისათვის“

როის და ენდის რაიბის ნაამბობი

ჩვენ ვცხოვრობთ ტენესის შტატში, ქალაქ ჩატანუგაში — ზანგების რაიონში. მე მყავს ხუთი ბავში: როი — 14 წლის, ენდი — 17, ლიუსილ 10 და ორი გათხოვილი. მეტად ცუდ პირობებში ვცხოვრობდით სამხრეთში. მე დღე და დამ ვმუშაობდი, დავდიოდი მდიდრების სახლი და ვრეცხავდი; კარგი მრეცხავი ვარ და არ მეშინია არავითარი ძნელი სამუშაოსი, მაგრამ განა ბევრს გვაძლევდენ ამ შრომაში? მე 5-6 დოლარს ძლივს ვაქეთებდი კვირაში და ამ ფულით არა თუ სამი შვილის პატრონი, არამედ ერთიც კი ძლივს იცხოვრებს. ჩემი უმცროსი ქალი ჭკნებოდა დღითი დღე, იგი ჩვენ თვალწინ ჭრებოდა, ექიმმა რჩევა-მისცა, რომ რაც შეიძლება მეტი რძე ესვა. მე კი კვირაში ერთხელ შემეძლო მეყიდნა მისთვის რძე. ვაყები კი მთელი კვირაობით მსუ პურზე და ყავაზე გადადიოდენ.

ორივე ისინი კარგი ბავშვებია, პატიოსნები; გულშემბატკივრები და გაბედულები. მე ისინი ვში არა იმათვის, რომ ჩამოახრჩონ, ან დასწვან. ისინი ნოელ ძალღონეს ხარჯავენ სამუშაოს ძებნაში, მაგრამ ამოდ! განა ზანგი პატარუგაში სამუშაოს იშოვის? იქიდან მას აძევებენ, როგორც უკანასკნელ ძალღს და ეუბნებიან: „დაიკარგე! თუ მუშა ხელი დავკვირდება, თეთრებს ავიყვანთ“. ბოლოს რა ბოლოს ენიდომ მითხრა; დედა მე ვფიქრობ მემფისში წასვლას (მფისს ქალაქია ჩვენ შტატში), ამბობენ,

რომ იქ შეიძლება მოეწყოს კაცი საფეიქრო ქარხანაში.

მიუხედავად იმისა, რომ ძლიერ მენანებოდა მისი მოშორება, მე მსინც ნება დავართე ენდისაც და როისაც, რომელმაც ძმის გამგზავრების დროს მოინდომა წასვლა.

იმ დღით, როცა ისინი მიემგზავრებოდენ, მე სახლში პურის ნამცეცეც კი არ გამანდა და თვით ლიუსილიც კი შშიერი წავიდა სკოლაში. ფული სულ ათი ცენტი-რა მქონდა და ისიც ბიჭებს მივეცი, რათა პირველ ხანებში შშიშლით არ მომკვდარიყენენ; მეორე დღის, როცა სამუშაოზე წასვლა დავაბრე, ჩემთან მოიბრინა მეზობელმა ქალმა გაზეთით ხელში.

— ალა; სად არიან შენი ბავშვები? — შშიეკითხა იგი მე შშიშის ზარმა ამიტანა.

— გაემგზავრენ სამუშაოს საძებნელად. — ვამბობ რა მოხდა?

— აი, წაიკითხე, — გაზეთი გამომიწოდა.

შევხედე თუ არა გაზეთს, ფერი მეცვალა. იქ მოთხრობილი იყო ჩემი ენდის და როის, და კიდევ 7 სხვა ზანგის ბავშვების დატყვევების შესახებ.

კითხვის გაგრძელება აღარ შემეძლო. ცრემლები დაპალუბით ჩამოდიოდა თვალებიდან, გაზეთი ხელიდან გამივარდა და ავეკითინდი.

— ალა; ვეიქილი ძინც იშოვე სადმე, — მირჩია მეზობელმა.

რ ლ ბ ო ლ რ პ წ ე რ ო თ

ჩვენი მოსწავლე ახალგაზრდობის დიდი ნაწილი რედაქციებსა და ცალკეული მწერლებთან გაგზავნილ წერილებში ამჟღავნებს უდიდეს მიდრეკილებას შეემართოს მხატვრული მწერლობის ფრონტს. იგი დაინტერესებულია, თუ როგორ დავუფლოს იმ ხერხებს, რომლებიც აუცილებელია მნიშვნელობისათვის, როგორ მიაგნოს მას და გამოიყენოს. ის აქ საჭიროებს დახმარებას, რომ პირველად ხელი „ჩასქედოს იმ თოკს“, რომელსაც შემდეგ დამოუკიდებლად გაჰყვება.

ძველია ვისგანმე ასეთი დახმარების აღმოჩენა. იგი საკუთარ თავზე დიდი ხნის მუშაობის შედეგია. მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, თითქმის ამ დარგში მკოდნეს არ შეეძლოს მოგვცეს მითითება, გაგიზიაროს თვისი გამოცდილება. ეს შესაძლებელია და სასარგებლოც ახლად დამწყებებისათვის, გინაიდან დამწყები ეთვისება იმ აზრს, რომ საჭიროა დიდი და ძალიან სერიოზული მუშაობა მწერლობის ტექნიკის დასაძლევად და დასაუფლებლად. ასეთ დიდ და სერიოზულ მუშაობას აწარმოებენ ყველა ხელოვანი თავისი შემოქმედების განვითარების გზაზე. ამიტომ არის საჭირო გავეცნოთ მწერალთა შემოქმედებით გზას.

ჩვენი ახალგაზრდა დამწყები მწერალი მოუთმენელია, მას საჩქაროდ უნდა გამოაქვეყნოს თავისი შრომა, დაარწმუნებულია მის სიმდიდრეში. ხშირად იგი კიდევ აღწევს მიზანს, მაგრამ ყოველთვის ამ მოვლენას კარგ შედეგი არ მოაქვს: დამწყები ეჩვევა ზერელობასა და არასერიოზულ დამოკიდებულებას თემისადმი, რასაც უმთავრესად ის მოსდევს, რომ დამწყები ვერ იუფლებს წერის ტექნიკას და ამგვარად სცდება გზას, ან ვარდება ხალტურაში. ყველა შემოთქმულით ჩვენ ვიმეორებთ იმ აზრს, რომ საჭიროა დიდი და სერიოზული მუშაობა.

მინც შესაძლებელია წერის ელემენტარული ტექნიკის შესახებ თქვენთან საუბარი. დავიწყით და მისი გაგრძელება თქვენი მუშაობის საქმე იყოს.

როგორ ვწერთ ბავშვებისათვის:

საბავშვო ლიტერატურა ლიტერატურის ერთ-ერთ სერიოზული მხარეა. აქ ყველაზე უფრო საჭიროა იდეოლოგიური და მხატვრული სიფრთხილე, რადგან ისეთ თაობასთან გვაქვს საქმე, რომელიც ახლა ცხოვრების გზაზე მწყურვალეობის ეძებს ხელმძღვანელობას. ხელმძღვანელობის ერთ-

ერთი საშუალება მხატვრული ლიტერატურაა და ცხადია, ამიტომ იგი საჭირო იყოს ადეოლოგიურად და მხატვრულად მტკიცე. დავიწყით საბავშვო ლექსიდან.

საბავშვო ლექსისათვის საჭიროა არაა ბავშვების ცხოვრებიდან აღებული თემა. საჭიროა ამ თემის დამუშავება, გაფორმება მკითხველის ასაკთან შეფარდებით. საბავშვო ლექსის ფორმას განსაკუთრებული თავისებურება ახასიათებს. მან შინაარსი არ გააბუნდოვანოს, პირიქით. ხელი უნდა შეუწყოს მის ნათლად გადმოცემას. ამიტომ: 1. საბავშვო ლექსში არ ვარჯა. როცა ერთი აზრი მთელი კუპლეტის ან რამდენიმე სტრიქონის მანძილზე იშლება. უკეთესია ერთი აზრი ერთ სტრიქონში ამოიწეროს ან ორ სტრიქონს არ გადასცილდეს, მაგ: „დიდის ქუჩებში გამოვდივართ, ქუჩებს მოვახდენთ“.....

აქ ორ სტრიქონს თავისი საკუთარი აზრი გააჩნია: ქუჩებში გასვლა და ღვნა ჩუჩებში. ყველაფერი ერთის ნაკითხვით გასგებია და ადვილად ასათვისებელი.

მაგრამ, პირიქით, როცა ასეთი ლექსი იწერება:

„როცა წითელი ჩვენი რაზმები,
ტყე-ტყე გაჭრილი მეღვარ მუხლებით,
მეფის ჯალათებს შმაგ ვაზარაზებთ
ებრძოდენ ტყეით და დაქუხებით“—
სიტყვად ადვილქით ჩაგრული ხალხი და სგვა.

აქ მხოლოდ ერთი აზრი ა ოთხი სტრიქონის მანძილზე გაქმული და მეხუთე სტრიქონში ისვენება. ასათვისებლად ის ძვილია. კუპლეტის წაკითხვის შემდეგ საჭიროა შეჩერება და ჩაფიქრება: რა უნდა! ავტორის ეთქვა.

გარდა ამისა, ამგვარად გაქიანურებული აზრი თვითკითხვის პროცესზედაც ცუდად ნოქმედებს, სულსთქმა ძნელდება და ამიტომ უნდა ვეცადოთ აზრის სხარტად გამოთქმას, მოკლე წინადადებების გამოყენებას.

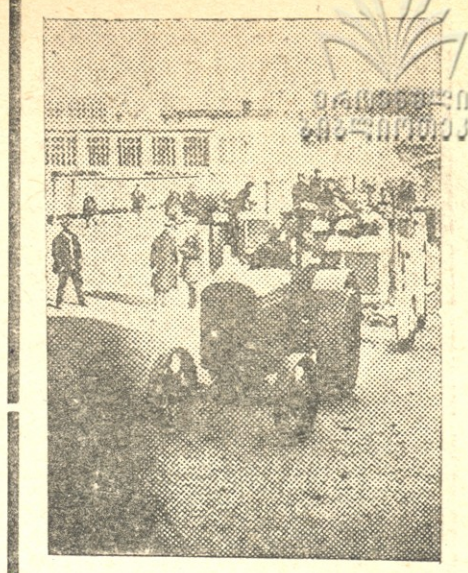
2. ხანდახან ავტორისათვის საჭირობოტო საკითხს წარმოადგენს ლექსებში მთავარი აზრის ნათყოფა, მისი ისეთ კონტექსტში მოქცევა, რომელიც მკითხველის მთავარ ყურადღებას მიიქცევს და აგრძობინებს, რომ ეს აზრი ამ ლექსის ან სტროფის მთავარი აზრია და ავტორს აქ უნდა დახაზი გაესგა. როგორ მოვიქცეთ, რომ ასეთი მთავარი აზრი მკითხველის ყურადღების ცენტრში დავაყენოთ?

ამისათვის საჭიროა ანე მოვიქცეთ. ამ მთავარი აზრის გამომსახველი სიტყვა რითმის ადგილას მოვაქციოთ. აქ ბუნებრივი მახვილი ისმება, ეს ადგილი, რითმის ადგილი, საერთოდ მკითხველის ყურადღებას ბუნებრივად იქცევს. ამიტომ არის საჭირო ამ ადგილის გამოყენება მთავარი აზრისათვის. მოვიყვანოთ მაგალითი:

ერთმა ფიქრმა გამიარა,
რომ იცოდე, ჩემო ბაბო:
მოდ, ვცადოთ, გავაკეთოთ
თითო-თითო დირიჟაბლი.

აი როგორ ნათლად ჩანს, რომ დირიჟაბლი უნდა გავაკეთოთ. ამიტომაც ვამბობთ, რომ უმჯობესია აზრის გამომსახველი მთავარი სიტყვა რითმის ადგილას მოვაქციოთ, რადგან იქ გჩერდებით კითხვის დროს და მესხიერებაში უფრო მტკიცე კვალს რიგებ.

3. საბავშვო ლექსი აუცილებლად დინამიური უნდა იყოს. ეს იმას ნუნავს, რომ ყოველ სტრიქონში მოქმედება უნდა ჩანდეს, მოძრაობას უნდა აღნიშნავდეს, თუ სტრიქონი სტატიურია, ე. ი. მხოლოდ და მხოლოდ რიტორიკაა, უსაგნო საუბრებია, მხოლოდ

ამიტომაც ჩაკერებული სიტყვა, რომ რიტმი ან რითმა არ დაირღვეს, მოქმედებას და მოძრაობას არ აღნიშნავს,—მან მკითხველი ბავში არ ინტერესდება ამგვარი ლექსით და წაკითხვის შემდეგ თავში არაფერი არ რჩება, მანსადამე, ასეთი ლექსიც მისთვის არ წარმოადგენს რაიმე ღირებულებას, უნაყოფია.

როცა ასეთ ლექსს ჰკითხულობს ბავში: „ჩაიბინეს მკვირცხლად, საბანაოდ, რუხე, დედა სენად იქცა, ბავშვს შორით უმწერს, და მართლდაც სულ ერთ წამში,— არ დასცალდა არვის ფიქრი,— ბურთი სწრაფად გასრიალდა და გადასტა ლელოს იქით“.

მის მოქმედება ინტერესებს, მიჰყვება აზრს შემდეგ აზრის მომლოდინე. მის მეხსიერებაში ეს სტრიქონები რჩება როგორც მოქმედების, მოძრაობის ამსახველი. ამიტომ უმჯობესია შინაარსიანი ლექსების წერა, ისეთი ლექსის, რომელიც მკითხველს რაიმე მოვლენას აუწერს, მოუთხრობს. ბავშს არ აინტერესებს მშრალი საუბრები.

საბავშვო ლექსის სტრიქონები ვერ ითმენს ზედმეტ სიტყვებს, რომელთაც საერთო აზრთან არავითარი კავშირი არ აქვს და მხოლოდ იმიტომაც გამოყენებული, რომ რითმი ან რითმა შეავსოს. მაგ:

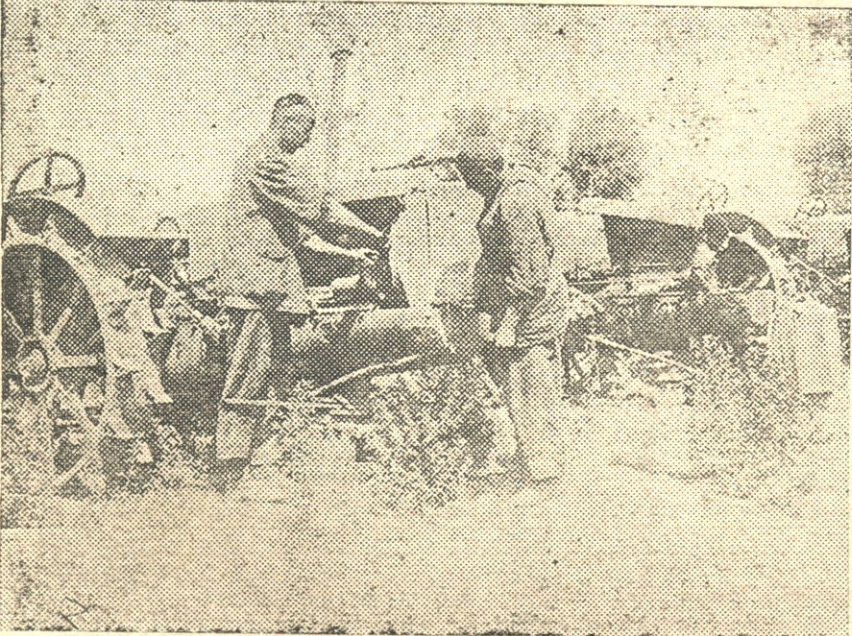
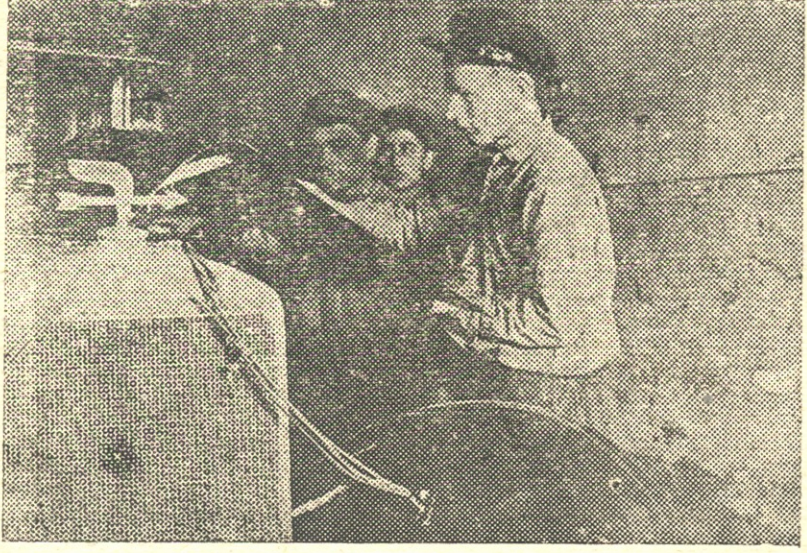
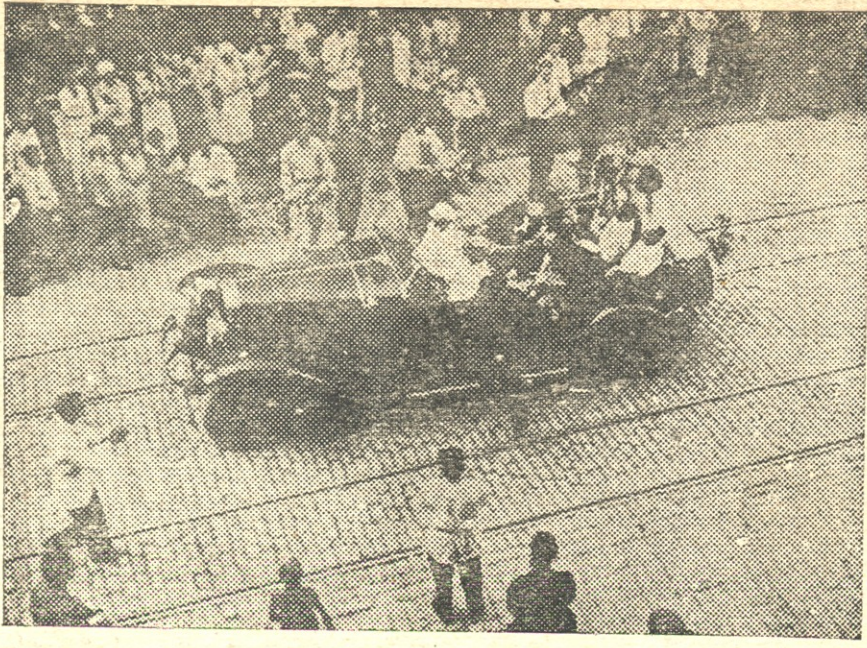
„ქედებს დაეყო ახლა დაღრევა,
კრემლებად ღვრიან ღელეს და ლანჭერს,
მინდორზე ვხედავ იმედდაგლეჯილს
უფლება-აყრილ შმაგ მოქალაქეს“.

აბა ნახეთ, რამდენი ზედმეტი სიტყვაა აქ. რას აკეთებ, მავალითად, სიტყვა—„ახლა“, „იმედდაგლეჯილს“, „შმაგ“—? არაფერს. მხოლოდ რითმის შესავსებადაა მოტანილი. ამიტომ ზედმეტ სიტყვებს საბავშვო ლექსში აუცილებლად უნდა ვერიდოთ.

საბავშვო ლექსი ცოცხალი სურათის შთაბეჭდილებას უნდა სტოვებდეს. ყოველ წვრილმან დეფექტსაც უნდა მიექცეს მასში ყურადღება, რომ საერთო წყობაზეც არევა არ შეიტანოს. იგი ისე უნდა გაიმართოს, რომ ბავშს მის სიმღერაზე ჭადატანა არ გაუჭირდეს. საბავშვო ლექსი უფრო სიმღერას ჰგავს. ყველა ჩვენ მიერ შემოთქმულს თუ მივიღებთ მხედველობაში, ლექსის მკითხველი ბავშვისათვის მისაწვდომი გახდება. ჯერ აქ შეგჩერდით.

ირანდი.

იპეზღუგა ღამოკლე სანუი გამოგა

ს. აბუღაპის

გზა მიეცით გოგონებს

პ. მელიაპის

ბრძოლა ახალი ყოფა-ცხოვრებისათვის

კ ი თ ნ ე რ ი

იკითხეთ და გაავრცელეთ თქვენი
ეურნალი

„კ ი თ ნ ე რ ი“

თბილისის
გოგონებისათვის